The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, NOVEMBER 2, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

88. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 2. NOVEMBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

4

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Iedevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS
2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-3681.

Montreālas konsulārā korpusa vecākais, Panamas ģenerālkonsuls Eduards E. de Diego ir vienmēr izrādījis dzīvu interesi par Baltijas valstu brīvības cenitieniem. Uzņēmumā: ģenerālkonsuls Eduards E. de Diego sarunā ar Latvijas konsulu V. Tomsonu.

Konservātīvie palidz Pirsonam

KVĒBEKAS RIELS KOUETS NESPĒJ GĀZT KANADAS VALDĪBU. DIFENBĒKERA PARTIJA DEKLARĒ SAVU NOSTĀJU ATOMIEROČU JAUTĀJUMĀ. LIBERĀĻI MOBILIZĒ DEPUTĀTUS TĀLĀKĀM DEBATĒM PARLAMENTĀ.

Šī mēneša beigas Kanadas parlamentā izvērtās par visdarbīgākām ministru prezidenta Pirsona valdības pastāvēšanas laikā. Rūkoņa parlamenta pakalnā sākās jau 29. oktobrī ar vienmēr aktīvo, impulsīvo un nekad nenosalkāmo Kvebekas Kouetu iniciātora lomā. Pēdējais uztraucās par valdības rīcību dažādos bruņošanās un aizsardzības jautājumos.

Otrdienas notikumi lika liberāļiem nopietni pārdomāt. Pirmo reizi kopš nākšanas pie varas pēc 8. aprīļa vispārējām vēlēšanām opozicijas koalicija ar 95 pret 82 balsīm sakāva viena konservatīvi un Tomsona sociālkreditpartijas deputātu grupas atbalstīto liberāļu partiju. Šai gadījumā nobalsošana gan notika vienīgi attieksmē uz parlamenta funkcijām, Pirsona valdībai nekādām briesmām nedraudot. Tomēr, šāda nobalsošana pierādīja, ka zemāk zem liberāļu minoritātes valdības nav nekāds stabilais. Šai gadījumā atbalstīja palīdzēja arī paši pozīcijas deputāti — otrdienas debatēs un līdz ar to debatēm sekojošā nobalsošanā iztrūkla veseli piecdesmit.

Sociālkreditieka Kouetu aktivizēja 29. oktobrī tomēr lika domāt, ka turpmākās dienās parlamentā sagaidāmi jauni pārsteigumi. Un zīlēšu nebija viltīgas. Jau dienu pēc tam liberāļu valdība atradās aci pret aci ar divām nobalsošanām, kas katra varēja izsaukt Pirsona krišanu un jaunas vispārējas vēlēšanas. Bet, kā pierādījās, konservātīvie šobrīd jaunās vēlēšanās nav ieinteresēti. Un nebūs, vismaz tik ilgi, kamēr nebūs atrisināts partijas vadības jautājums. Pašreiz Džons Difenbēkers pamazām augošo opozicijas vilni ir spējis apturēt, paliekot partijas vadībā. Ir tomēr iemesls domāt, ka tā ir tikai pagaidu stabilitāte un līdz ar to laika jautājums, kad konservātivie sāks raudzīties pēc jaunas vadības.

Kā jau to 29. oktobra aktivitāte liecināja, nākamās dienas aktivitātes instigātors, protams, bija tas pats Kvēbekas Riels Kouets. Bet šoreiz liberāļi bija sagatavojušies — un viņu dzīvības paglāba konservātīvo balsis. Pat opozicijas domāšanā Kouets šoreiz bija aizgājis par tālu, prasot izteikt neuzticību valdībai sakarā ar tās padevīgo, kalpīgo politiku stacionēt atombumbas Kvebekas pavalstī. Nevis Kvebekas provincē. Kā jau zināms, sakarā ar Padomju Savienības bargi aprāto Kanadas un Sav. Valstu atomlīgumu, Kanada savā territorijā atļaus amerikāņu atombumbas. Pēdējo noliktavas pagaidām paredzētas Kvebekas un Ontario provincēs. Vēl tikai pavisam nesen Chruščevs asi kritizēja augšminēto atomlīgumu uzsverot, ka tas runā pret 5. augustā Maskavā parastīto vienošanos daļējai atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai.

Kā jau minēts, neuzticības nobalsošana valdībai izvērtās ministru prezidenta Pirsona triumfā. Bet tas tā nebūtu notiscis, ja 86 konservātivie parlamentā nebūtu balsojuši par liberāļiem.

Parlamenta dienas darbībai noslēdzoties, agrākais ministru prezidents Difenbēkers preses pārstāvjiem izskaidroja konservātīvo politiku nobalsošanā nosājoties liberāļu pusē. Difenbēkers uzsvēra, ka Kouets rezolūcijas atbalstīšana gan būtu gāzusi liberāļu valdību, bet, tai pašā laikā, tās saturs bijis tāds, lai iznīcinātu konfederāciju. „Mēs stāvam par vienu Kanadu," sacīja Difenbēkers. Citiem vārdiem, atomlādiņu gadījumā nostāties Kouetu pusē nozīmētu, ka parlaments gan protestē pret šādu ieroču stacionēšanu Kvebekā, bet samierinās ar tiem pārējās deviņās provincēs.

Lai gan, no vienas puses, konservātivie palidzēja Pirsonam palikt amatā, viņi savukārt ne pārprotami nodeklarēja, ka liberāļu atompolitiku neatzīst. Runājot savas partijas vārdā, konservātivo deputāts Leonids Balsers no Kvebekas uzsvēra, ka viņa partija katēgoriski stāv pret atomieročiem Kanadā, jo seviški tagadējos apstākļos, kad tos Kanadai uzspiež kāda ārvalsts. „Mēs stāvam pret atomieročiem," sacīja deputāts Balsers, „kā pirms vēlēšanām, vēlēšanu laikā, tā arī pēc vēlēšanām."

Otru nobalsošanu, izsakot neuzticību valdībai, pierasīja konservātivie, kaut arī bija skaidri redzams, ka ar to nekas nevar tikt panākts. Konservātivie pārņēma Kouetā iepriekšējās dienas neapmierinātības sēklas un mēģināja tās sēt svaigā zemē. No tā nekas tomēr neiznāca. Attieksmē uz kļūdām Kanadas bruņošanās jautājumā un aizsardzības politikā vispār liberāļi uzvarēja ar 155 pret 85 balsīm. Šai gadījumā konservātiviem palīdzēja vienīgi konservātivie, kamēr par poziciju balsis nodeva 119 liberāļi, 15 jaundemokrati, 13 sociālkreditisti no Kouetа un 8 no Tomsona filiāles. Pirmā gadījumā, nobalsojot par Kouetа rezolūciju atomieroču jautājumā, 119 liberāļus atbalstīja 86 konservātivie un pieci jaundemokrati, kamēr pret šo grupu balsoja visi trīspadsmit koetisti, seši tomsonisti un astoņi jaundemokrati.

30. oktobra nobalsošana, katrā ziņā, bija līdz šim nopietnākā ministru prezidenta Pirsona politiskā pārbaude kopš 8. aprīļa vēlēšanām. Var sagaidīt, ka jau tuvākā nākotnē šādas valdības stabilitātes pārbaudes turpināsies un atkārtosies. Kanadā stacionējamie atomlādiņi nebūt nav vienīgais temats, par ko runāt. Lai gan paši konservātivie uzsāka labības tirgu ar komunistu Ķīnu, šādu darījumu var vienmēr pārmest liberāļiem, jo seviški tagad, kad pēdējie sūta Kanadas kviešus ne tikai kā ķīniešiem, bet arī krievlem un Padomju Savienības satelītiem Austrumeiropā. Jauns ieganstс prasīt neuzticību valdībai briest jūrnieku arodbiedrību streiku jautājumā. Var viegli sacīt, ka valdības pieeja streika problēmai un valdības mēģinājumi šādu problēmu atrisināt, noveduši pie Kanadas kuģu boikota Sav. Valstīs. Valdības gāšanas gribētājiem materiālu netrūkst, bet tie netiks laisti darbā tikmēr, kamēr konservātivie nebūs nobrieduši jaunām vispārējām vēlēšanām.

Latvijas konsuls Kanadā V. Tomsons pag. ceturtdienā ieradās Toronto. Apmeklējuma laikā konsuls satikās ar latviešu organizāciju vadītājiem un pārrunāja vairākus mūsu sabiedriskās dzīves un politiskās aktivitātes jautājumus.

Indra Gubiņa

MUMS VAJAGA

Toronto ir viens no lielākiem latviešu centriem, un viens no tiem retajiem, kur latvieši visus šos gadus iztika bez kopīga nama, bez viena centra, kas tik ļoti vajadzīgs sabiedriskās dzīves veidošanai. Nu mums ir savs nams! Daudzi jau iesaistījušies tā veidošanā gan ar darbu, gan ar līdzekļiem, bet tikpat daudzi vēl joprojām skatās neticīgi, vienaldzīgi, vai pat pasaka: man tādu namu nevajaga!

Man? Vai mēs, skaitliski mazā saujiņa, varam atļauties domāt un rīkoties tikai sava es robežās? Varbūt vienam — m a n — šādu namu tiešām nevajaga, bet m u m s — visiem latviešiem kopā — to vajaga. Daži, kam nav bērnu, vienaldzīgi atmet ar roku, jo viņus neinteresē skolas, viņiem liekas, ka to gan nevajaga. Tiešām? Vai viņiem ir tiesības ļaut nomirt mūsu valodai, mūsu kultūrai? Vai agrākie septiņi simti apspiestības gadi, kad tomēr mūsu senči saglabāja dainas, latviešu valodu un tikumus, neuzliek morālu pienākumu? Kam raksta tagadējie latviešu rakstnieki? Taču ne tikai savai paaudzei! Kam mēs mācāmies, dziedam savas tautas dziesmas? Kāpēc mēs bēgām, vai tiešām tikai savai dzīvei? Mēs iznīksim, jo tāda ir cilvēka dzīve, bet mēs nedrīkstam ļaut mūsu kūtruma vai ērtību dēļ iznīkt latviešu kultūrai. Tā ir, un tā ir jāglabā, jo kultūra nav vienas paaudzes manta. Skola ir pirmais solis mūsu kultūras glabāšanā, un tā nav vajadzīga tikai bērniem, vai viņu vecākiem, tā ir vajadzīga mums, kā latviešiem, kā dzīvai, eksistējošai sabiedrībai. Tie, kam pašiem bērnu nav, var skolas veidošanā darīt vairāk nekā vecāki, kam ir materiālās un audzināšanas rūpes lielākas.

Latviešu nams Toronto ir ar 4 kolonnām, it kā simbolizējot 4 paaudzes: bērnus, jauniešus, brieduma gados esošos un vecos. Vitās četras kolonnas tura vienu jumtu, bet katrai ir savs svars noturams, savs uzdevums. Tāpat mūsu dažādajām paaudzēm latviešu namā ir katrai savs uzdevums, bet vienādi tās visas mums, kā sabiedrībai, vajadzīgas. Citiem skola, bērni liekas namā lieki, citiem — vecā paaudze. Padomāsim ar prātu un ar sirdi. Tiem, kas Latviju atstāja spēka gados, kas tur izauga, tiem latviešu valoda ir kāsāls nepieciešama dzīvības uzturēšanai. Mums ir jārada vieta, kur viņi var nākt un iet, runāt, saprasties ar visiem, kur viņi var redzēt latviskās sabiedrības attīstību. Daži labs jau tagad atrodas kanadiešu veco ļaužu mītnēs, un viņiem nav ne piederīgo, ne draugu. Šiem vecajiem laudīm jādod iespēja kaut vai uz dažām stundām būt latviskā vietā, kur viņi redz veidojamies jaunās paaudzes un var priecāties tām līdz. Vai var vienaldzīgi noskatīties mūsu skautos, gaidās, Diždancī? Mums visiem ir prieks par viņiem, jo viņos mēs redzam daļu savas dzīves ļēgas piepildīšanos. Mums ir prieks par viņu garīgo možumu, viņu latvisko augšanu! Jaunatne ar dedzīgām sirdīm, ar ideāliem, ar prieku un redzīgumu, vajadzīga mums, lai viņi varētu „pulcēties, priecāties, precēties!", tāpat kā viņiem vajadzīgas visas pārējās paaudzes. Viena kolonna neturēs nama jumtu!

Mums vajaga latviešu teātrus. Ne tāpēc, kur tie būtu labāk sagatavoti vai labāk tēlotu nekā šejieniešu, bet tikai tāpēc — ka tas ir latviešu teātris, kuŗa mēs vēl varam dzirdēt latviešu valodā risinātas problēmas, redzēt latvisku vidi vai reizēm skatīt paši sevi it kā spogulī. Blaumaņa lugas nekad nenovecos, mēs tās gribam redzēt ne tikai grāmatās, bet arī uz skatuves. Tāpēc mums vajaga telpas, kur izrādes sagatavot un izrādīt.

Mums vajaga koŗus, latviešu dziesmas! Mums vajaga bibliotēkas; mums vajaga sanāksmju telpas un — mums vajaga arī tik nepieciešamās atpūtas telpas, kur bez kāda nopietna pienākuma latvieši var atnākt, pasēdēt, satikties, parunāties brīvi savā valodā. Tādas vietas mums līdz šim Toronto trūka. Sarīkojumi svešās, īrētās telpās to nevar aizstāt. Jo bieži ir tā, ka satiekas paziņas, bet nav kur brīdi pasēdēt, parunāties. Un mums gribas ēdienus latviskā gaumē, ne tādēļ, ka šejienes ēdieni nebūtu pietiekoši labi, bet tādēļ, ka tīkams ir viss tas, pie kā pierasts. Mums ir vajadzīga vieta, kur atbraucēji no citām pilsētām var atnākt, satikt Toronto latviešus, kur vienīnieki nebūtu vienīnieki, jo mums visi vajadzīgi, neviens nav lieks! Un ikvienam vajaga vietu, kur viņš justos piederīgs.

Mums vajaga sporta zāles, m u m s — ne tikai sportistiem! Latviešu jaunatnei ir jāveidojas garīgi un fiziski, jārūdās, jāmācās zaudēt un uzvarēt, jāmācās pildīt pienākumus un izturēt. To māca sports, tāpat kā sports veido piederības apziņu.

Mēs, katrs atsevišķi esam kā ūdens pile. Apkārtējā sabiedrība ir straume, kurā mēs plūstam. Lai mēs nepazustu cits citam, lai mēs kā sabiedrība paliktu, mums vajaga trauku, kas mūsu — atsevišķos pilienus — saturētu kopā. Un šis trauks — ticēsim no sirds! — būs mūsu, visu latviešu nams.

PEKINGAS ATOMBUMBA VĒL TIKAI SAPNIS

KOMŪNISTU ĶĪNAS ĀRLIETU MINISTRS ATKLĀJ ATPALIKŠANU ATOMLAUKĀ.

Ir ļoti iespējams, ka, uzskatot gadījumu par izdevīgu un sev labvēlīgu, pat komūnisti var pateikt patiesību. Šāda nostāja noteikti valda Rietumu diplomātiskās aprindās, sekojot kādas japāņu furnālistu grupas vizītei komūnistu Ķīnā. Sarunās ar Japāņu žurnālistu grupas vizītei mūnistu Ķīnas vice-premjērs un ārlietu ministrs maršals Čenjē izteicās, ka, tamēr viņa valsts joprojām darbojas atombumbas virzienā, līdz pirmam mēģinājumam vēl paies vairāk gadu. Agrāk domāja, ka komūnistu Ķīnas atombumba jau ir gandrīz gatava un uz pirmo mēģinājumu jāgatavojas jau tuvākā gada laikā. Japāņi, vienīgie, kas piedzīvojuši īsta un patiesa atomkaŗa briesmas, par komūnistu Ķīnas lēno progresu tikai priecājas un būtu pavisam laimīgi, ja ķīnieši, tagad palikuši bez Pad. Savienības tehniskās palīdzības, atombumbu vispār nespētu izgatavot. Komūnistu Ķīnas atombumbas ambicijas sākumā Pad. Savienība pēdējai palīdzēja ar smagā ūdens izgatavošanu, bet jau apmēram kopš 1958. gada ķīnieši bijuši spiesti darboties bez atbalsta no ārpuses.

SPIEGU PASAULE

Šīs nedēļas pirmā pusē par spiegošanu Pad. Savienībai apcietināts kāds amerikāņu elektroinženieris un kāds krievu tirdzniecības misijas šoferis. Par spiegošanu apcietināti, bet diplomātiskās imūnitātes dēļ vēlāk atbrīvoti, divi padomju Apvienoto Nāciju delegācijas diplomāti.

No Ņujorkas ziņo, ka Sav. Valstu valdība izraidījusi trīs padomju diplomātus, kas iejaukti augšminētā spiegu afērā. — mēģinājumā iegūt stratēģiskās gaisa komandas sazināšanās noslēpumus. Kā jau minēts, sakarā ar šo spiegošanas afēru trim padomju diplomātiem dotas 48 stundas Sav. Valstu robežu atstāšanai. Elektroinženieris Džons Butenko, kas piegādājis krievlem amerikāņu aizsardzības noslēpumus un Amtorga šoferis Igors Ivanovs, kuŗam nav diplomātiskās neaizkaŗamības, atrodas apcietinājumā un tiks tiesāti par spiegošanu.

Spriežot pēc FBI sniegtās informācijas, Butenko ar padomju aģentiem sadarbojies vismaz kopš šī gada aprīļa, bet ļoti iespējams, ka jau agrāk.

MAROKA UN ALŽĪRIJA PARAKSTA PAMIERU

Pēc divu nedēļu ilgām lokāliņām Saharas tuksneša robežapgabalos Maroka un Alžīrija beidzot vienojušās par pamieru un tālāku problēmu atrisināšanas turpināšanu sarunu ceļā.

Aculiecinieki paskaidro, ka bez Abesinijas imperātora Selasi un Mali prezidenta Keitas palīdzības pamiers nekad nebūtu parakstīts. Mali galvaspilsētā Bamako pamiera konferences atmosfaira bijusi ārkārtīgi svēsa. Alžīrijas prezidents Ben Bella un Marokas karalis Hassans satikušies un atvadījušies bez smaida,

(Nobeigums 8. lpp.)

LATVIEŠU APSVEIKUMI VESTMINSTERAS ARCHIBĪSKAPAM

Latvijas sūtniecības lietvedis Londonā T. V. Ozoliņš ir nosūtījis jaunam Vestminsteras archibīskapam J. C. Hīnanam rakstu un apsveicis viņu ar augsto pienākumu uzņemšanos. Savā vēstulē lietvedis atceras kaŗa laiku un pirmos gadus pēc tam un archibīskapa sadarbību toreiz ar sūtniecību un sūtni K. Zariņu.

Atbildes vēstulē archibīskaps Hīnans apsolās arī nākotnē darīt visu iespējamo brīvības labā.

Tāpat apsveikuma vēstuli ir nosūtījusi archibīskapam sūtņa atraitne Henriete Zariņa. Arī viņa atzīmē archibīskapa Hīnana rakstus presē, daudzās runas dažādās sanāksmēs un radio, kas ir bijis liels atbalsts tiem, kas tāpat kā Baltijas valstis uz laiku zaudējuši savu brīvību. Atbildot archibīskaps apsolās turpināt palīdzēt Baltijas valstīm kā vien iespējams.

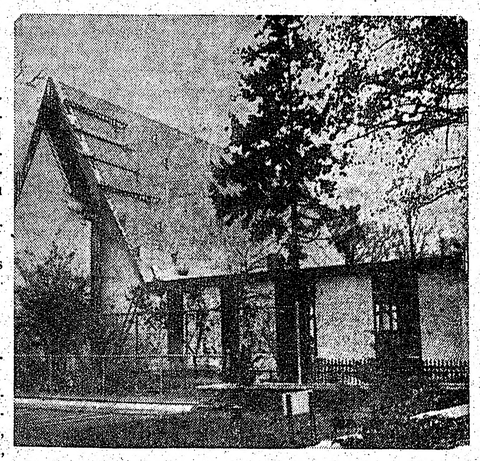

Pastāvot izdevīgiem laika apstākļiem, Sv. Jāņa draudzes dievnama celšanas darbi virzās strauji uz priekšu. Dievnama iesvētīšana, ko izdarīs archibīskaps prof. Dr. K. Kundziņš, paredzēta nākošā gada sākumā. Uzņēmumā dievnams un tā piebūve redzami no Poplar Plain ielas puses. J. Kreiļa foto.

18. NOVEMBRA SVINĪBAS HAMILTONĀ
ŠERATONA VIESNĪCĀ. sestdien, š. g. 16. nov., pl. 6.00.
Rīko HLB un Ham. DV.

LATVIJA

88. n-rs. SESTDIEN, 1963. GADA 2. NOVEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 2.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas teļu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
4 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 213
RO 6-8354 (mājās).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
Āboli no pašu farmas.
E. JERGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

MASKAVAS SPIEGU MEDIBU UPURIS

Tai pašā dienā, kad Zviedrijas riksdagā sākās rudens sesija ar pilsoniskās opozicijas partiju interpelācijām nodevēja Vennerstrēma lietā, padomju oficiozs Izvestija Maskavā publicēja pazudušā igauņu valodnieka Arturs Hamaņa „atklājumus" par savu ilgteni Stokholmā ,kur viņš esot bijis spiests kalpot amerikāņu spiegošanas dienestā un kur vispār amerikāņu aģenti rīkojoties ļoti rosīgi, lai vērstos pret Pad. Savienības interesēm un Zviedrijas neitrālitāti.

Arturs Hamanis (Haman) bija arī Stokholmas latviešu aprindās pazīstams jauns, ļoti apdāvināts igauņu filologs, tekoši runāja latviski, abonēja latviešu laikrakstus un ar savām zinātniskajām interesēm pievērsās latviešu lietām. Būdams igauņu diplomāta dēls, 1941. g. viņš 19 gadu vecumā kopā ar vecākiem deportēts uz Kirovu. Pēc smagajiem vergu darbiem jauneklis bija nokļuvis Rīgā, kur iemācījies latviski. 1955. g. Hamanim izdevās no Tallinas atbēgt uz Stokholmu. Blakus maizes darbam amerikāņu ziņu aģentūrā Associated Press viņš te studēja slavu filoloģiju un ātrā laikā ieguva pirmos (kandidāta un licenciāta) zinātniskos grādus. Licenciāta darbu Hamanis bija rakstījis par latviešu adjektīvu noteikto galotņu lietāšanu. Gatavodamies uz doktora grada iegūšanu, viņš atkal bija izvēlējies tematu par veclatviešu valodu. Pagājušajā ziemā iznāca Hamaņa plašā, modernām metodēm sarakstītā igauņu valodas pašmācības grāmata zviedru valodas pratējiem. It kā lai iegūtu papildu materiālus doktora disertācijas vajadzībām, šī gada vasarā Hamanis teicās dodamies uz Helsinkiem (turienes universitātes bibliotēkā ir visai plaša latviešu nodaļa ar ievērojamiem retumiem). Kopš tā laika jaunais igauņu zinātnieks bija mistiski pazudis. Savādā kārtā paziņas bija tikai saņēmuši telegrammu ar Hamaņa parakstu nevis no Helsinkiem, bet gan no Kopenhāgenas, ka viņam klājoties labi, lai neuztraucoties. Šī telegramma varētu būt viltojums, tā domā adresāts. Lai nu kā, bet Izvestijas 16. oktobra numurs liecina, ka Hamanis nokļuvis Pad. Savienībā, citiem vārdiem, bēgdams no amerikāņu „uzmācības"; atradis patvērumu „vecajā dzimtenē".

Hamaņa „atklājumi" Izvestijā ar gudru ziņu visnotaļ vērsti ne pret Zviedriju — jo tas kaitētu Chruščeva vizītei — bet gan pret Sav. Valstīm. Ziņu aģentūras Associated Press Stokholmas nodaļa iztēlota kā īsta spiegu centrāle, tās bijušais šefs Toms Rīdijs — par nekautrīgu spiegu vervētāju. Viņa upuriem, starp kuriem bijis arī aģentūras darbinieks un pašreizējais Zviedrijas radiofona Ženēvas redaktors Gustavs Svensons, ieteikts nežēlot nekādus līdzekļus, ja būtu sastapšanās ar zviedru pretizlūkošanas aģentiem. Par katru cenu vajagot dabūt militāros noslēpumus, lai „piespiestu Zviedriju atteikties no neitrālitātes politikas". Amerikāņi saviem noziedzīgajiem nolūkiem īpaši izmantojot Zviedrijas baltiešu aprindas, un Hamanis minējis, ka amerikāņu dienestā esot arī bijušais Igaunijas ģenerālštāba pulkvedis Sārsens, kas dzīvo Stokholmā. Īpaši pēc tam, kad Hamanis pag. gadā apmeklējis Sav. Valstis, amerikāņu uzmācība kļuvusi draudīga, un viņš vairs neesot bijis drošs par savu dzīvību. Vairākos gadījumos Hamaņa „atklājumi" tēlo metodes, kas raksturīgas padomju spiegu vervētājiem. Šādos apstākļos viņš izšķīries glābties ar atgriešanos dzimtenē.

Nav nekādu šaubu, ka Hamaņa „atklājumi" Izvestijā raduši šies Maskavas režijā, lai būtu atsvars Vennerstrēma aferai, kas pagājušajos mēnešos visu laiku nodarbinājusi zviedru sabiedrību un likusi nopietnāk padomāt par krievu aģentu darbību. Tāpat nav šaubu, ka Hamaņa apgalvojumu saturs ir sagudrots. AP aģentūras augstākais šefs nekavējoties pasteidzās atsaukt viņa apgalvojumus, ko pret viņa iestādi vērsis „kāds skribents" Hamanis. Lietā iejauktais Zviedrijas radiofona Ženēvas redaktors Svensons, kas īsu laiku AP aģentūras uzdevumā bijis Maskavā, Hamaņa „atklājumus" nosauca par „burlaku stāstu", gar ko viņam neesot nekādas daļas. Īgauņu pulkvedis Sārsens izteicās zviedru presei, ka Hamaņa sniegtās ziņas Izvestijā esot vienkārši smieklīgas: „Esmu vienmēr bijis un būšu līdz nāvei antikomūnists, bet simtiem cilvēku zina, ka nekad neesmu domājis būt aģents. Krievi var piespiest kādu cilvēku teikt un rakstīt visu, ko tie vēlas."

Nav turpretim iespējams droši spriest, kā Hamanis nokļuvis Pad. Savienībā. Pati vienkāršākā ir versija, ka viņš nolaupīts un aizvests ar varu. Bet šejienes īgauņu aprindās ir arī minējumi ar zināmu pamatu, ka Hamanis tiešām repatriējies brīvprātīgi un varbūt visus Stokholmas gadus nodevies dubultai spēlei.

A. LAGUNS
APKURU IERIKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

H. Ruzaw
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

Baznīcas stāvoklis Padomijā

Padomju Savienības baznīcas pārstāvji piedalās par novērotājiem Vatikāna oikūmeniskās padomes sēdēs; tie uzņemti par pilntiesīgiem locekļiem pasaules baznīcas organizācijās, tie labi ieredzēti Anglijas baznīcas augstākās aprindās. Visi pieņem, ka šie padomijas vīri ir patiesi kristīgās ticības sludinātāji un nesēji. Kaut gan netrūkst pierādījumu, ka zem garīdznieku tērpa slēpjas Padomijas čekas vīri, tad tomēr viņus uzņem par tādiem, par kādiem viņi sevi uzdod. Kremļa krāpšanas māksla ir liela un labi izkopta, labi maskēta, bet, šķiet, neviens to negrib redzēt un atzīt, un modernās koeksistences izpratnē antikrista pārstāvim atļauts uzkāpt pat altārī un kancelē, atļauts runāt par baznīcas brīvību Padomijā ,par pilsoņu brīvību ticēt un Dievam kalpot. Bet tie tūkstoši un miljoni, kas nākuši no tagad Maskavai paklautām zemēm un kam ir laime dzīvot vēl brīvajā pasaulē, apliecina dienu no dienas, ka baznīca un ticīgie viņu zemēs nav brīvi un ka spaidi turpinās un tie nav atslābuši. Tā tas ir mūsu Latvijā, un tā tas ir citās Baltijas nojauktas vienas nakts laikā.

Līdz 1959. g. Padomijā bijis vēl 20.000 — 22.000 kaut cik lieces brīvību tur runā vienīgi tojamu baznīcu (to remontam ar Kremļa svētību ierādusies šeit valdība nepiešķir vajadzīgos maarī Padomiju apmeklējušie brī- gadus slēgti (vai iznīcināti) vaivās pasaules tūristi ,kam parā- rāki tūkstoši dievnamu. 1962. dīts krāpnieciskis „ticības brīvības gadā vien slēgtas 5.000 baznīcas, skatlogs" ar nolūku, lai tie ne- un šodien visā Padomijā palikutīro un melīgo propagandu par šas kādas 7.000 — 9.000. Seviški neeksistējošo baznīcas brīvību ie- stingru vajāšanu piedzīvoja potētu ļētticīgiem rietumnie- Baltkrievijas baznīcas (slēgtas kiem. 700), un tās rezultātā daudzi mā-

Krievu emigrācijas avoti ziņo, cītāji palikuši bez draudzēm un ka baznīcas un ticīgo vajāšana bez darba. Sakarā ar to padom-Padomijā turpinās ar neatslābstošu intensitāti. Lai gan tūlīn pēc kara bija novērojams zināms atslābums vajāšanā, jo bija vairāk jādomā par karā sistošo brūču dziedēšanu un gandrīz sagrautās ekonomiskās dzīves atjaunošanu, tad tagad ir pastiprinājusies cīņa pret „ticības opiju" pasniegšanu tautai, sevišķi ar 1959. gadu. Kopš šī laika tūkstoši un miljoni, kas nākuši no tagad Maskavai paklautām zemēm un kam ir laime dzīvot vēl brīvajā pasaulē, apliecina dienu no dienas, ka baznīca un ticīgie viņu zemēs nav brīvi un ka spaidi turpinās un tie nav atslābuši. Tā tas ir mūsu Latvi-

uzrakstījis savas atmiņas un pastaigu pa Rīgu grāmatā

Viņš saka: „Soreiz nāku pie Jums ar mums visiem mīļo Latvijas galvaspilsētu R Ī G U. Nāku pie Jums, lai Jūs kopā ar mani pastaigātos pa pilsētu, tās senlaiku noslēpumiem, vecām pazemes ejām, mīlas sacēģījumiem. Pakavēsimies Ģildes Brūtes telpā, kurā jaunlaulātien nācās pavadīt pirmo nakti. Atcerēsimies Rīgas mākslas dzīvi. Satiksimies ar politiskām ,vēsturiskām personām un „mūsu laiku' cilvēkiem. Ievietoju pēri par 50 attēlu. Daudzus retus un vienreizīgus. Lai labāk izdotos, grāmatu iespiež uz satinēta papīra."

Piemērotu vāku zīmējis EGILS KROLLS.

„Rīga dimd" iznāks novembrī beigās. Brīvā tirgū tā maksās $ 5.25, pasūtinot tieši izdevniecībā, — $ 4.-, kuŗus līdz sūtīt ar čeku, MO vai naudā uz Otto Krolla vārdu: 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, USA. Tel.: 383 6978.

pēdējā laikā vērojams, ka baznīcu apmeklētāju pulkā redzami jauni cilvēki biežāk kā agrāk. Tiem acīm redzot nepietiek ar tukšo, bezjēdzīgo „Marksa - Ļeņina evaņģeliju" un viņi meklē dvēseles atspirdzinājumu dzīvā Dieva vārdā.

Kā redzams, Kremlim izdodas iznīcināt dievnamus, bet tas nekā nevar padarīt ticībai — tā pastāv, kaut arī vajāta no sātaniskas varas, kuŗas pārstāvji brīvā pasaulē apgalvo, ka baznīca Padomijā ir brīva.

KRIEVU KUĢA APKALPOTĀJA PALIEK VĀCIJĀ

Pagājušā nedēļā Hamburgā no krievu motorkuģa Keila nokāpa 43 gadus vecā stjuartese Evdicija Merusheva un lūdza policija uzturēšanās tiesības Vācijā. Kuģa kapteinis mēģināja bēgli pierunāt atgriezties Pad. Savienībā, bet viņas atbilde bija skaidrs nē.

Evdicija Merusheva kara laikā atvesta uz Vāciju un no 1942.—1945. g. strādājusi Vunsdorfā un Nienburgā pie Vēzeras. Kara beigās viņa atgriezusies Pad. Savienībā, kur tūlīt apcietināta. Kad atbrīvota, strādājusi kādā mašīnfabrikā Nikolajevā pie Melnās jūras. 1946. g. viņa devusies uz Rītprūsiju, kur strādājusi par frizieri Kēnigsbergā un Gumbinenā. Arī no Austrumprūsijas viņa devusies atpakaļ uz Pad. Savienību, dzīvojusi pie mātes un strādājusi par frizieri vairākās Krievijas pilsētās.

Šogad maija beigās viņa sākusi strādāt par stjuartesi uz motorkuģa Keila, kas pārvadā preces pa Baltijas jūru starp Pad. Savienības un Hamburgas ostu. Pagājušā nedēļā kuģis ienāca Hamburgas ostā ar gabalprecēm.

Pagājušās nedēļas pirmdienā Evdicija Merusheva kopā ar apkalpes locekļiem vīriešiem devusies apskatīt pilsētu, bet, izmantodama labierīcības, uzmeklējusi policiju, kur lūgusi uzturēšanās tiesības.

Par bēgšanas iemesliem viņa uzdeva bailes no milicijas mājās. Viņa arī paskaidroja, ka par katru cenu grib palikt Rietumos, kur dzīvojot viņas brālis.

Pēdējā laikā krievu palicēju skaits Rietumos palielinās. Nesen Ķelnē kāds jaunietis atdalījās no ekskursantu grupas, bet Edinburgā, turienes spēlu laikā, uz mājām atgriezties atteicās veseli trīs krievi.

TEODORS BRILTS DZIED

Operdziedātāja Teodora Brilta garīgais koncerts notiks šo svētdien Sv. Andreja baznīcā, piedaloties ērģelniecei E. Timermanei. T. Briltu latvieši pazīst kā vienu no mūsu Baltā nama prominentākiem baritoniem. Operākslas gaitas viņš sācis jau Liepājas operā, bet 30-tos gados pārnāk uz Nacionālo operu, kur drīz vien ieņem nozīmīgu vietu solistu vidū. Viņa pazīstamākie skatuves tēli ir Tomskis „Pīķa dāmā", Sebastians „Ielejā", Toreadors „Karmenā", Oņegins „Jevgenijā Oņeginā" u. c. Publikas simpatijas viņš iemanto vienlīdz ar savu skanīgo, skaisti tembrēto balsi, kā arī izsmalcinātu, skatuvisko ārieni. Pēc dzimtenes atstāšanas T. Brilts daudz koncertē Vācijā un vēlāk pārceļas uz Kanadu, kur Halifaksas konservātorijā vada dziedāšanas klasi un Operas skolu. Arī Kanadā dziedonis turpinājis uzstāties operu uzvedumos, gūstot īpaši zīmīgus panākumus Rigoletto lomā Jaunskotijas operas sabiedrībā. Arī radiofonā viņa balss saklausāma pa laikam izmeklētu kamerdziesmu koncertos.

Soreiz Toronto klausītājiem pirmo reizi būs izdevība T. Briltu dzirdēt garīgas mūzikas programmā. Koncerta programmā

līdzīga vieta ierād
ģittautiešu komp
lielāka apmēra
dziedonis atskaņos
lu „Gellerta dzies
Bacha,, Mendelsc
orātoriju ērīgas
Latviešu mūzikas
vēs Alfr. Kalniņš

Nobeļa prēmija grieķu dzejniekam

Šī gada Nobeļa prēmija literatūrā piešķirta agrākajam grieķu diplomātam Giorgam Seferiades. 63 g. vecais laureāts ir pirmais grieķis, kas jebkad ieguvis Nobeļa balvu — tā šoreiz ir $ 51.000,-.

Zviedru Akadēmija savā paziņojumā uzsver Seferiades lirikas izcilo kvalitāti, kas dziļi saknojas helleņu kultūras tradicijās. „Dzejnieka darbi ar savu vienreizējo domu bagātību, stilu un valodas skaistumu ir simbols visam, kas grieķu dzīves uztverē ir mūžīgs un nemainīgs," par viņu izteicas Dr. Anderss Osterlings, Zviedru Akadēmijas sekretārs.

Giorga Seferiades pirmie darbi parādījās 1931. gadā, 1944. g. iznāca viņa kopotās esejas. Dzejnieks pagājušā gadā izbeidzis diplomāta karjēru un nododas vienīgi daiļradei.

Pilsētā, kur
kabs Poruks dziv
gadus un kur atr
jā dusas vieta,
kā paraksītjušies,
šies darboties kā
līdz kamēr šīnī
uzdevumi būs ve
dzi esam aicinā
A. Jerumu Anglijā
dzīti Zviedrijā,
Saksu Kanadā,
Puisēnu Austrālij
Cipuli Rietumvāc
„Dzīļi nacionāls
nacionālc savās
kā, tomēr noraidc
tāti mākslā, ja t
tisku saukļu vārd
ruka mūzikālās
šā drīkstu tikai
liekt galvu." T
novērtē kompon
Ķeniņš.

Ne tikai šāda
bet apbrīnojot u

Gaisa uzbrukumi Vācijai

Sešpadsmit gadus pēc Otrā pasaules kara beigām Angliju satricināja kāda dziļa pārdomu vētra, to radīja divi ievērojami angļu zinātnieki ar grāmatu: The Strategic Air Offensive Against Germany 1939-1945. Grāmata ietver četros sējumos.

Abi angļu zinātnieki asi kritizēja bijušo Anglijas gaisa maršalu Arturu Harrisu par gaisa uzbrukumiem Vācijas pilsētām.

Tai laikā maršala Harrisa pavēlei klausīja 100.000 karavīru. Šinī skaitlī ietilpa kara lidotāji un viss techniskais personāls, kas izdarīja lieluzbrukumu Hamburgai, Rūras apgabalam, Berlīnei un pārējām 58 Vācijas pilsētām, kuŗās iedzīvotāju skaits pārsniedza 500.000.

BUMBVEŽI VIRS KARAĻNAMA PILS

Kad 1940. gada 10. septembrī vācu bumbveži ar savām bumbām nakti trāpīja Bakinghama pili, angļu gaisa maršals Portals rakstīja savam priekšniekam, gaisa maršalam Peirsem:

„Pa radio jābrīdina 20 Vācijas pilsētas, ka katrs vācu bumbvežu uzbrukums ikvienai no Anglijas pilsētām tiks atmaksāts ar tādu pašu angļu bumbvežu uzbrukumu kādai no Vācijas pilsētām."

Viena no šīm 20 Vācijas pilsētām, par kuŗām domāja maršals Portals kā par militāru mērķi, bija Essene. 1940. gada 25. oktobrī gaisa maršals Peirse saņem no gaisa aizsardzības stāba šādu direktīvu, un tās autors ir maršals Portals: „Tā kā pagaidām invāzijas briesmas samazinājušās, radušies izdevība uzsākt gaisa ofensīvu, lai salauztu vācu tautas morāli."

Anglijas informācijas ministrija spriež tā: „Viss norāda, ka vācieši savas acumirklīgās arogances dēļ nespēs izturēt ¼ no visa tā, ko izturēja angļi vācu gaisa uzbrukumos Anglijai."

1941. gada jūlijā angļu karaspēka, jūras un gaisa aizsardzības spēku priekšnieks paskaidro:

Vispirms mums jāiznīcina pamats, uz kuŗa uzcelta Vācijas kara mašīnērija:

Saimniecība, kas šo kara mašīnēriju baro; morāle, kas mājo Vācijas tautā, līdz ar to jāiznīcina visas cerības uz uzvaru.

Tad mēs varēsim atgriezties uz kontinentu un ienaidniekiem uzspiest savu gribu."

Tā bija stunda, kad Anglija nostiprināja savu nākotnes stratēģiju un to sauca — laukuma bumbošana.

43 Vācijas pilsētas, kuŗās kopskaitā dzīvoja 15 miljoni iedzīvotāju, atradās pirmajā uzbrukuma sarakstā. Maršals Portals šo sarakstu 25. septembrī nolika uz galda Anglijas ministru prezidentam Vinstonam Čerčilam. Pie šī saraksta bija klāt maza piezīme — „ja mūsu lidotājiem dotu 4000 bumbvežu, Vācija tiktu salauzta sešos mēnešos."

Maršals Portals 2. oktobrī raksta ministru prezidentam Čerčilam šādu ziņojumu:

„Ja vērojam pašu pieredzi, ir gandrīz neticami, ka kāda zeme spētu izturēt tādu gaisa uzbrukumu. Vācu gaisa uzbrukumos Anglijai pagājušā gadā mēs zaudējām 93000 nonāvētus un ievainotus civiliedzīvotājus. Vācieši to panāca ar mazu bumbu skaitu, salīdzinot ar to, kādu mēs esam paredzējuši 1942. gadā nosviest virs Vācijas. Visi eksperti ir pārliecībā, ka vāciešu morāle būs daudz vieglāk salauzama nekā mūsu."

Čerčils 1941. gada 7. oktobrī paskaidro: „Mēs visi ceram, ka gaisa uzbrukumi Vācijai sasniegs to mērķi, kādu sev licis mūsu gaisa aizsardzības stābs. Viss tiks darīts, lai mēs iegūtu nepieciešamo bumbu skaitu, ko paredzēts nosviest virs Vācijas. Nav nekādas nozīmes šo kursu mainīt. Tagadējā laikmetā vislabākā metode — vājināt ienaidnieka morāli."

1942. gada 10. maijā Vācijā nebija daudz cilvēku, kas savus radio aparātus ļoti klusi noskaņoja uz Londonas BBC viļņa. Par šādu klausīšanos draudēja nāves sods. Šai dienā Anglijas ministru prezidents radio runā teica: „Mēs bumbosim no gaisa visas Vācijas pilsētas, kuŗās atradīsies kāds uzņēmums, kas kalpo kara vajadzībām. Vācijas civiliedzīvotāji no šīm briesmām var izsargāties, ja viņi pamet darbu, atstāj savas pilsētas un dodas uz laukiem, lai no tālienes noskatītos, kā sadeg un pārvēršas drupu kaudzē viņu pilsēta. Tur būs laiks pārdomām par tiem miljoniem krievu siešu un bērnu, kas bija spiestas atstāt savas mājas, lai aizietu bojā sniegputenī Atcerieties masu slepkavošanu, kādu izdarīja pret krievu gūstekņiem un zemniekiem.

Šai lietā vainīgs Hitlera režīms, kas sagādāja Vācijas tautai šādu asiņu tīrti. Vācija tiks pilnīgi iznīcināta Noārdot šo tiranniju, būsim spēruši pirmo soli, lai atbrīvotu pasauli."

Čerčils sacija šos vārdus laikā, kad Hitlers pārvaldīja Eiropu, sākot no Narvikas līdz Afrikai, no Atlantijas okeana līdz Volgai.

I

Grāmatas „The Strategic Air Offensive Against Germany 1939-1945" autori ir Kārlis Vebsters, angļu akadēmijas profesors un Dr. N. Frankland, kas kā lidotājs kara laikā kalpojis britu aviācijā un apbalvots ar augstu angļu lidotāju ordeni, bet tagad ir Anglijas kara muzeja direktora amatā.

Viņi brīvi varēja ielūkoties Anglijas gaisa aizsardzības ministrijas dokumentos, bez tam vēl vāca ziņas no amerikāņu un vācu kara archīviem.

Par Vācijas pilsētu bumbošanu viņi savā grāmatā raksta:

„Bumbošanas veids, kādu lietoja pret Vācijas pilsētām, nedeva cerētos rezultātus. Daudzas Vācijas pilsētas tika smagi bojātas, dažas gandrīz pilnīgi iznīcinātas, bet Vācijas tautas morāle netika sagrauta vai nopietni ietekmēta. Vācijas kara rūpniecība cieta vismazāk."

To atzīstot abi angļu vēsturnieki un līdz ar to apgaismo Vācijas pilsētu bumbošanu citādi. Anglijā tagad atskan sauciens: „Vai mēs esam slepkavoju-šī?"

Teikums — „mēs esam slepkavojuši" trāpīja Anglijas gaisa maršalu Harrisu, kā dūres sitiens sejā. Viņš mēģināja sevi aizstāvēt. „Daily Mail" slejās parādās viņa raksts:

„Vai mana bumbošana Vāciju ietekmēja vairāk vai mazāk, ir cits jautājums. Šī bumbošana pacēla Anglijas tautas morāli, kas līdz šim bija cietusi vācu bumbvežu uzbrukumos. Anglijas tauta sauca pēc atriebības.

Vācijas pilsētu bumbošanas plāns nav radies manā galvā. To man lika priekšā Anglijas kara kabinets un es tam pievienojos.

Kāds cilvēks tomēr nepiedzīvoja šīs grāmatas iznākšanu, jo pirms četriem gadiem bija miris. Tas bija ķīmijas profesors F. A. Lindemanis, kas bija Anglijas kara kabineta padomnieks un kuŗu pēc kara beigām paaugstināja lordu kārtā un nosauca par lordu Cherwell.

Profesors Lindemanis sastādīja plānu par Vācijas pilsētu un civiliedzīvotāju iznīcināšanu no gaisa. Šis plāns 1942. gada 30. decembrī atradās uz Čerčila galda ar šādu atzīmi:

„Ir iespējams aplēst iespējamās varbūtības, ko sasniegsim ar Vācijas pilsētu bumbošanu.

Apakatot vācu bumbvežu uzlidojumu sekas Birmingemai, Hullai un citām Anglijas pilsētām redzam, ka viena tonna sprāgstvielu, kas nosviesta uz apdzīvotu vietu, iznīcina 20 līdz 40 dzīvokļus un bez pajumtes atstāj 100-200 cilvēku. Tā ka katrs mūsu bumbvedis spēj uzņemt 3 tonnas sprāgstvielu, tad caurmērā, kamēr šis bumbvedis darbosies, tas nometīs 40 tonnu sprāgstvielu. Bez pajumtes paliks 4-8 tūkstoši cilvēku.

1943. gadā mums būs 10.000 smago bumbvežu, un ja tie savas bumbu kravas nosviedīs uz Vācijas pilsētām, apmēram ⅓ no visiem Vācijas iedzīvotājiem paliks bez pajumtes. No piedzīvojumiem varam spriest, ka bezpajumte iedragā vairāk iedzīvotāju morāli nekā tuvinieka nāve. To vērojām starp Hullas pilsētas iedzīvotājiem, lai gan vācu gaisa uzbrukumos cieta tikai 10. daļa no visas pilsētas ēkām."

Par cilvēku upuriem pilsētu bumbošanas laikā profesors Lindemanis nemin ne vārda. Viņš domā tikai par morāles satricināšanu.

Profesors Lindemanis studējis Berlīnē un vācu valodu pārvalda tikpat labi kā angļu. Viņš nelietoja alkoholu, neēda gaļu un nepīpēja. Bija apdāvināts zinātnieks. Ar Čerčilu tam radās draudzība pirmajā dienā, lai gan viņu raksturi bija pilnīgi pretēji. Lindemanis askēts, Čerčils milēja cigārus, vīnu un viskiju.

Tika pieņemts lēmums iznīcināt 6 miljonus ēku un 25 miljonus cilvēku atstāt bez pajumtes, apmēram 900.000 nonāvēt, bet ap vienu miljonu smagi ievainot.

Pret Lindemaņa teoriju radās liela protestu vētra, jo Anglijas zinātnieki bija pret šādu Vācijas civiliedzīvotāju iznīcināšanu. Viņi pievienojās kādam citam viram, kas nesaudzīgi kritizēja profesora Lindemaņa plānu. Šo vīru Anglijā vēl šodien maz pazīst, bet viņš Anglijas rokās ielika uzvaru.

Tas bija angļu ķīmijas profesors Tizards, kas pirmais atklāja radara nozīmi Anglijas aizsardzībā. Ar radara palīdzību radās iespēja atklāt ienaidnieka lidmašīnu un zemūdeņu tuvošanos Anglijas krastiem no liela attāluma.

Tizardu ienīda Čerčila padomnieks profesors Lindemanis. Norisinājās ļoti smaga cīņa starp uzpūtīgu varas kāres cilvēku un klusu zinātnieku, kas negribēja karot ar barbariskiem līdzekļiem.

Tizards studējis ķīmiju Vestminsterā un Oksfordā. Pēc studiju beigšanas Tizards dodas uz Berlīni pie ievērojamā vācu fiziķa Nernsta. Te viņi pirmo reizi sastopas ar Lindemani. Abu starpā nodibinās draudzība, bet ne intima. Šī draudzība pastāvēja 25 gadus.

Kad Vācijā pie varas nāca Hitlers, pār Eiropu savilkās drūmi mākoņi, jo Vācija bruņojās. Vācu karaspēks iesoļoja Reinzemē un Austrijā. Angļi sāka prātot, kādā veidā nosargāt salu pret varbūtēju, pēkšņu Hitlera uzbrukumu.

Pie Anglijas gaisa aizsardzības ministrijas tika nodibināta speciāla komisija, kas nodarbojās ar zinātniskiem pētījumiem, kā aizsargāt Angliju pret pēkšņiem uzbrukumiem.

Komisijas priekšsēdis bija Tizards, bet par palīgiem komisijā darbojās profesors Hills un profesors Blankets. Abi Nobeļa prēmijas laureāti.

Drīz visi trīs zinātnieki vienojās par to, ka Angliju var aizsargāt ar radara staciju palīdzību. Pirmajai uzsākot darbību, arī angļu lidotāji atzina, ka tā ir vienīgā iespēja, kā aizsargāt Angliju. (Turpinājums sekos.)

Nr. 147592

Kārļa Ķezbera humoreska

Vidvūds Straume saduga. Lietas bija aizvirzījušās pārāk tālu. Ar uzvārdiem un vārdiem.

Atslīdzis atpakaļ spilvenos, viņš sāka domāt, kā šī kļūmīgā lieta bija sākusies.

Ar uzvārdiem senos laikos bija vienkārši. To nebija. Bet kopš Pēteŗa dēlu saka saukt par Pētersonu, un viņa otro dēlu par Andersonu, kopš radās uzvārdi, lietas sarežģījās.

Rudens saule zīmēja skarainus rakstus uz griestiem un sienas. Ārā šalca iela. Blakus gultā kāds sauca: „Sulain, tenisa raķeti..." Gaitenī klabēja tupeļaini, monotoni soļi. Izdzisa, aizgāja.

Skolā. Tur sākās šīs lietas, prātā ienāca Vidvūdam Straumem. Un pilnīgi automatiski, vienmuļā balsī viņš sāka skaitīt: „Auzkalns Pēteris; Bērziņa Austra. Cīrule Margrieta. Dundurs Boļeslavs..... Strupause Malvīne..."

Vidvūds pārtrauca skaitīt. Šis vārds viņam allaž bija imponējis. Labi pazina viņš Malvīni, mazu, siku meiteniti ar bizītēm. Puikas skuķēnu allaž kaitināja, sauca par knīsli.

„... Truncis Leopolds ..."

Kur tas bija ņēmis tik rietumniecisku vārdu — Leopolds? Ja vēl būtu bijis Leo vien. Bet — Leopolds! Dažkārt latvieši tiešām šāva pār strīpu — Rīgā viņš bija sastapis Džozefīnes, Iskandrelas, Dūjas un Saldās. Galu galā — kam tur kāda daļa. La-

bāk Iskandrila
Minna, Lība, K
tams, no vecajā
ņam allaž bija p
Tur bija pamatā
mesli, kuŗiem n
nekādas sakarība

„... Zuseris Pē
mins Eduards. Z

Vārdus viņš
Skolotājs katru
žurnālu un nosau
dus. Gadījums, k
bija rets, taču s
dūru atkārtoja
nāms ieradums,
kums stundai, i
jas vai fizikas n
dus Vidvūds St
klasi augstāk, t
raksts rāpās lidz
nijās pa vārdan
ris Zutis, viņa v
nests Auns. Ma
palika, tāpat —
cis.

Vidvūds izaug
skolā, izstudēje.
gātā kara dienes
ra laikos Latvijā
rit, rīdziniekus s
un tā Vidvūds ie
robežmalas apc
Jundā nu skaņē
di — Jevgenijs,
leslavs, tīkamāk
Broņs, Kazimirs
laiks, pagāja ka
nesi. Dzīve ritēj
Savilkās mākoņ
laiki. Kā apmāt
vūds Straume g

Gara KULTŪRAI

TEODORS BRILTS DZIEDĀS GARĪGĀ KONCERTĀ

Klāra Zāle

Operdziedātāja Teodora Brilta garīgais koncerts notiks šo svētdien Sv. Andreja baznīcā, piedaloties ērģelniecei E. Timermanei. T. Briltu latvieši pazīst kā vienu no mūsu Baltā nama prominentākiem baritoniem. Opermākslas gaitas viņš sācis jau Liepājas operā, bet 30-tos gados pārnāk uz Nacionālo operu, kur drīz vien ieņem nozīmīgu vietu solistu vidū. Viņa pazīstamākie skatuves tēli ir Tomskis „Pīķa dāmā", Sebastians „Ielejā", Toreadors „Karmenā", Oņegins „Jevgenijā Oņeginā" u. c. Publikas simpatijas viņš iemanto vienlīdz ar savu skanīgo, skaisti tembrēto balsi, kā arī iznesīgo, skatuvisko ārieni. Pēc dzimtenes atstāšanas T. Brilts daudz koncertē Vācijā un vēlāk pārceļas uz Kanadu, kur Halifaksas konservātorijā vada dziedāšanas klasi un Operas skolu. Arī Kanadā dziedonis turpinājis uzstāties operu uzvedumos, gūstot īpaši zīmīgus panākumus Rigoletto lomā Jaunskotijas operas sabiedrībā. Arī radiofonā viņa balss saklausāma pa laikam izmeklētu kamerdziesmu koncertos.

Šoreiz Toronto klausītājiem pirmo reizi būs izdevība T. Briltu dzirdēt garīgas mūzikas programmā. Koncerta programmā līdzīga vieta ierādīta latviešu un cittautiešu komponistiem. No lielāka apmēra skaņdarbiem dziedonis atskaņos Bethovena cikla „Gellerta dziesmas", kā arī Bacha, Mendelsona un Bizē orātoriju ārijas un dziesmas. Latviešu mūzikas klāstu pārstāvēs Alfr. Kalniņš, Jēk. Mediņš un Jānis Kalniņš, no kuŗa dziedīsim virkni garīga rakstura dziesmu, starp tām vairākas, kas Toronto līdz šim nav tikušas dzirdētas. Mākslinieka teicamā reputācija un dziļā pieredze sola šo koncertu izvērst par vienu no izcilākiem notikumiem Toronto latviešu mūzikas dzīvē.

VĒTĪŠANA

Dzīve ir dieta,
Kas nemitīgi sijā un vētī
Graudus no pelavām:
Draudzību,
Mīlestību,
Satikšanās vienreizību
Un šķiršanos bez izšķiršanās;
Neīstā spožuma putekļus;
Istā negrozāmību —
Viss drebēdams sijājas
Dzīves neapturamā sietā.

Atceros: manā bērnībā
Vectēvs stāvēja
Rijas vārtos
Un lēni šūpoja
Milzīgu sietu
Caurvējā stiprā.
Graudi palēni lija
Zeltainā straumē.
Mana vectēva sejā
Savāda gaisma;
Viņa rokas pie sieta
Mierīgas, drošas,
Kā erceņģeļa spārni.

Mani bērnīšķie jautājumi
Paši saplaka lūpās,
Kā svētdienas rītā,
Kad vectēvs,
Pie balti apklāta galda
Atvēra Bībeli lielo.

Nobeļa prēmija grieķu dzejniekam

Šī gada Nobeļa prēmija literatūrā piešķirta agrākajam grieķu diplomātam Giorgam Seferiades. 63 g. vecais laureāts ir pirmais grieķis, kas jebkad ieguvis Nobeļa balvu — tā šoreiz ir $ 51.000,-.

Zviedru Akadēmija savā paziņojumā uzsver Seferiades lirikas izcilo kvalitāti, kas dziļi sakņojas helleņu kultūras tradicijās. „Dzejnieka darbi ar savu vienreizējo domu bagātību, stilu un valodas skaistumu ir simbols visam, kas grieķu dzīves uztverē ir mūžīgs un nemainīgs," par viņu izteicas Dr. Anderss Osterlings, Zviedru Akadēmijas sekretārs.

Giorga Seferiades pirmie darbi parādījās 1931. gadā, 1944. g. iznāca viņa kopotās esejas. Dzejnieks pagājušā gadā izbeidzis diplomāta karjēru un nododas vienīgi daiļradei.

NODIBINĀTA KOMPONISTA JĒKABA PORUKA PIEMIŅAS KOMITEJA

Pilsētā, kur komponists Jēkabs Poruks dzīvoja pēdējos 14 gadus un kur atrodas viņa pēdējā dusas vieta, mēs, šeit apakšā parakstījušies, esam vienojušies darboties kā īpaša komiteja, līdz kamēr šinī rakstā minētie uzdevumi būs veikti. Darbā līdzi esam aicinājuši: komponistu A. Jerumu Anglijā, kritiķi J. Rudzīti Zviedrijā, komponistu I. Saksu Kanadā, diriģentu J. Puisēnu Austrālijā, diriģentu A. Cipuli Rietumvācijā.

„Dziļi nacionāls savā dvēselē, nacionāls savās prasībās mūzikā, tomēr noraidošs pret banālitāti mākslā, ja tā notika patriotisku saukļu vārdā. Jēkaba Poruka mūzikālās kultūras priekšā drīkstu tikai pazemīgi noliekt galvu." Tā šo aizgājēju novērtē komponists Tālivaldis Ķeniņš.

Ne tikai šāda vērtējuma dēļ, bet apbrīnojot un mīlot Jēkabu Poruku, dziļā cienībā pret viņa darbu, lūdzam atbalstu vajadzībām, ko piekrīt kārtot kā visām latviešu organizācijām brīvajā pasaulē, tā ikvienam latvietim, kas apzinās kopīgo pienākumu, lai latviešu gara kultūras vērtības neapsīktu un lai tās saglabātu nākošajām audzēm.

Ceram, ka atradīsiet par iespējamu ar ziedojumu naudā sekmēt šādus, komitejas iecerētus pasākumus:

a) pēc mākslinieka Arnolda Sildega meta pelēkā granītā veidota kapa pieminekļa samaksai $ 500,-;

b) nelaikā iecerētā un jau iesāktā otrā solo dziesmu krājuma (ar 7 dziesmām) izdošanu — $ 500,- — $ 600,-.

c) J. Poruka koŗa dziesmu periodikā izkaisīto rakstu, referātu u. c. materiālu, kā arī citu autoru atmiņu, recenziju un uzņēmumu savākšanu — viņa piemiņai veltīta izdevuma priekšdarbi, kas pagaidām līdzekļus neprasīti.

Naudas pārvedumus sūtīt un čekus izrakstīt lūdzam uz Arnolda Kalnāja vārda. Adrese: 521 Stockbridge Avenue, Kalamazoo, Mich., USA. Naudas summās glabāsīs koŗa Dziesmu Vairogs kasē, īpašā kontā. Norēķinus pārbaudīs koŗa revīzijas komisija.

Esam pārliecināti, ka mūsu darbs un jūsu materiālais atbalsts nodrošinās kāda latviešu mūzikā un gara kultūrā nozīmīga pasākuma īstenošanu.

A. Ābele, komponists, Arn. Kalnājs, koŗa Dziesmu Vairogs diriģents; A. Sildegs, mākslinieks; R. Zuika, diriģents; J. Grotēns, Kalamazū Latviešu b-bas pr-ks; P. Austriņš, studentu biedrības Dziesmuvara pārstāvis.

VĒRTĪGS KONCERTS CILDENAM MĒRĶIM

Pēc koncerta: māc. A. Lūsis, M. Dežardēna, A. Strombergs, I. Ramiņš un A. Vītols.

Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotajā koncertā piedalījās Maiga Dežardēna, Alberts Vītols, Imants Ramiņš un Alfrēds Strombergs.

Programmā bez Bacha, Hendeļa, Franka u. c. darbiem bija arī latviešu autori. Tos atskaņoja vijolnieks Ramiņš un baritons Vītols.

Vijolnieku repertuārs attiecībā uz latviešu komponistiem ir tik saurs, ka parasti jāņem tas, kas katram pieejams. Tāpēc visi darbi lielākajai klausītāju daļai bija pazīstami. Pārsteidza R. priekšnesums, kas ne ar ko neatšķīras no mūsu vecākās paaudzes rāns). Viņas dziedājums bija vaspozs, emocijām bagāts, ar ļoti izturētu mūzikālo līniju. D. ir vērtējuši kanadiešu kritiķi un ierindojuši viņu dziedātāju pirmajās rindās. Tāpēc par viņu nevar pasacīt nekā jauna, ja vien, kā tas bieži gadas mākslas pasaulē, šī nebūtu bijusi kāda pavisam atsevišķa, izcila reize, kuŗā dziedātāja, liekas, pārspēja pati sevi. Tam nav sakars tikai ar tādām ārējām parādībām, kā labiem un skaistiem toņiem, balss spēku, priekšnesuma brīvjolnieku sniegumiem. Parasti izpildošam mākslinieka tonālās radīcijas, kas pamazām izveidojas ap katru mākslas darbu, kas pāriet no izpildītāja uz izpildītāju. Ramiņš visu bija „uzmiņējis" pats, parādīdams to frazējumā, tempos, dinamiskos efektos. Kā vispārēju R. spēles raksturojumu gribas pieminēt arī viņa tīro un drošo toni. Tai vajadzētu būt pašai par sevi saprotamai lietai, bet vienmēr tā nav.

Ja parasti ir jāuzmanās ar atsevišķu izsacīšanu jauniem mākslinieciem, tad ne šinī reizē. Pazīstot R. sistēmatiskumu darbā, viņa paškisciplīnu, apdāvinātību, un visam pāri neparasto intelīģenci, nav jābaidās pareģot, ka ar viņu varēsim lepoties, un varam to jau tagad.

Baritona A. Vītola latviešu darbu izvēlē bija trīs Strombergā dziesmas, kuŗas aizvien vairāk iepatīkas, jo vairāk tās dzird. St. izteiksmes līdzekļi ir skopi un (labā nozīmē) vienkārši, bet dzejā iecerētai domai viņš atrod pilnvērtīgu iztulkojumu, ko saviški gribētos atzīmēt dziesmā: „Es saku paldies" (Ingrīdas Vīksnas vārdi). Vītola priekšnesums viscaur bija delikāts un patīkams. — Maza balss indispozīcija, diemžēl, bija manāma programmas pirmajā daļā, kuŗā V. izpildīja lielāka apmēra darbus (Mocartu, Mendelsonu, Bethovenu), bet ar to kā dziedātājam, tā publikai ir grūti ņemties.

Pārāko koncerta sniegumu tomēr deva Maiga Dežardēna (sopvumu, bet gan ar to neredzamo mūsu dzīves daļu, kuŗā tuvojamies un kļūstam ciešāki viens otram. Dežardēnai visu laiku, bet jo sevišķi pēdējā dziedājumā (no oratorijas „Elijah") izdevās klausītājus saistīt patiesā mākslas baudījumā. Manuprāt, tas ir, ko mēs no koncertiem gribētu sagaidīt.

A. Strombergam šoreiz iznāca būt vienreizīgi pavadītājam un solistam. Viņš atskaņoja četrus neliela apmēra darbus, bet palika iespaids, ka viņa māksliniecisko varēšana būtu gājusi daudz tālāk, ja nebūtu jāturas robežās, kuŗas bija noviktas sakarā ar instrumenta nepilnībām. Viņa pavadījumi, kā vienmēr, bija nevainojami un saistoši.

Starp abām koncerta daļām svētrunu sacīja mācītājs A. Lūsis, apcerēdams luterāņu baznīcas pamatdogmu par taisnošanu ticībā.

Koncerts bija ļoti labi apmeklēts. Žēl, ka klausītāji savu atziņību mākslinieciem nevarēja parādīt, kā tas parasts laicīgos koncertos.

Marta Tūtere

MĀKSLAS CHRONIKA

Gleznotāja Agra Anšmita gleznu izstādi atklās 9. novembrī, pl. 3 p. p., Toronto DV nodaļas namā Dr. J. Karols. Izstāde turpināsies līdz svētdienai, 17. novembrim, kad to slēgs plkst. 10 vakarā. Izstāde būs atvērta darbdienās, no plkst. 3 p. p. — 8 vakarā, sestdienās un svētdien, 9. novembrī, no plkst. 3 p. p. — 10 vak., bet svētdien, 17. novembrī, no plkst. 10 rītā — 10 vak. Jaunais mākslinieks pag.pavasarī ar uzslavu beidza Ontario mākslas akadēmiju.

O. K.

PROFESORA FRIČA GULBJA STIPENDIJU FONDA ZIŅOJUMS

Lai uzturētu Frica Gulbja piemiņu un viņa latviskos centienus latvju jaunatnē, **Studentu Vienība Līdums** 1956. g. nodibināja viņa vārdā nosauktu stipendiju fondu.

Stipendija ir $100., neatmaksājama.

Pieprasītājiem jāsniedz šādas ziņas:

Īsa biografija, universitātes noslēgtā pārskats par sekmēm iepriekšējā mācības gadā (1. kursa studentiem vidusskolas beigšanas apliecības apstiprināts noraksts atvieto sekmju pārskatu par iepriekšējo gadu), informācija par materiāliem apstākļiem, uzrādot vai saņemtas stipendijas un pabalstus, informācija par līdzdalību studentu un latviešu organizācijās, divu tautiešu vārdi un adreses, kas varētu sniegt ziņas par stipendijas pieprasītāju.

Stipendijas pieprasītāju sniegtā informācija netiks izpausta.

Lūgumi iesniedzami līdz 1963. g. 30. novembrim E. Kraulim, 369 Ellis Park Rd., Toronto 3, Canada.

Nr. 1475928

Kārļa Ķezbera humoreska

Vidvūds Straume saduga. Lietas bija aizvirzījušās pārāk tālu. Ar uzvārdiem un vārdiem.

Atslīdzis atpakaļ spilvenos, viņš sāka domāt, kā šī kļūmīgā lieta bija sākusies.

Ar uzvārdiem senos laikos bija vienkārši. To nebija. Bet kopš Pētera dēlu sāka saukt par Pētersonu, un viņa otro dēlu par Andersonu, kopš radās uzvārdi, lietas sarežģījās.

Rudens saule zīmēja skarainus rakstus uz griestiem un sienas. Ārā šalca iela. Blakus gultā kāds sauca: „Sulain, tenisa raķeti..." Gaitenī klabēja tupeļaini, monotoni soļi. Izdzisa, aizgāja.

Skolā. Tur sākās šīs lietas, prātā ienāca Vidvūdam Straumem. Un pilnīgi automatiski, vienmuļā balsī viņš sāka skaitīt:

„Auzkalns Pēteris; Bērziņa Austra. Ciruļe Margrieta. Dundurs Boļeslavs... ... Strupause Malvīne..."

Vidvūds pārtrauca skaitīt. Šis vārds viņam allaž bija imponējis. Labi pazina viņš Malvīni, mazu, sīku meitenīti ar bizītēm. Puikas skuķēnu allaž kaitināja, sauca par knisli.

„... Truncis Leopolds . . ."

Kur tas bija ņēmis tik rietumniecisku vārdu — Leopolds? Ja vēl būtu bijis Leo vien. Bet — Leopolds! Dažkārt latvieši tiešām šāva pār strīpu — Rīgā viņš bija sastapis Džozefīnes, Iskandrelas, Dūjas un Saldās, Galu galā — kam tur kāda daļa. Labāk Iskandrila nekā Anna, Minna, Lība, Karlīne... Protams, no vecajiem vārdiem viņam allaž bija patikušas Martas Tur bija pamatā romantiski iemesli, kuŗiem ar šo stāstu nav nekādas sakarības. Lieki cilāt.

„... Zuseris Pēteris. Zutis, Armīns Eduards. Zvans, Liene..."

Vārdus viņš atcerējās labi. Skolotājs katru rītu paņēma žurnālu un nosauca skolēnu vārdus. Gadījums, ka kāds iztrūka, bija rets, taču skolotājs procedūru atkārtoja katru rītu. Zināms ieradums, rituāls. Labs sākums stundai, ievadījums ķīmijas vai fizikas mācībām. Ik gadus Vidvūds Straume pakāpās klasi augstāk, taču skolēnu saraksts rāpās līdzi. Retumis mainījās pa vārdam, aizgāja Pēteris Zutis, viņa vietā iestājās Ernests Auns. Malvīne Strupause palika, tāpat — Leopolds Truncis.

Vidvūds izauga, izgāja cauri skolā, izstudēja. Bija jāiet obligātā kaŗa dienestā. Kā jau miera laikos Latvijā allaž mēdza darīt, rīdziniekus sūtīja uz Latgali, un tā Vidvūds iekļuva austrumu robežmalas apdzīvotāju vidū. Jundā nu skanēja citādi uzvārdi — Jevgenijs, Staņislavs, Boļeslavs, tīkamāki likās Joņs, Broņs, Kazimirs, Meikulis. Gāja laiks, pagāja kaŗa dienesta mēneši. Dzīve ritēja tālāk.

Savilkās mākoņi. Kari, bēgļu laiki. Kā apmāts un truls Vidvūds Straume gāja tiem cauri, neskatoties ne pa labi, ne kreisi. Nonāca Šveinsdorfas DP nometnē. Tur par strādāšanu neviens nedomāja. Dzēra ļergu, ēda izdalītos konservus, spēlēja kārtis, plūcās amatu un papilddevu dēļ. Vidvūdam jezga ātri apnika. Kā angļu valodas pratējs, viņš tūdaļ iestājās UNRAs dienestā.

„... Tikai ne pie bēgļu sarakstiem!" viņš pirmajā dienā bija lūdzies UNNRAs priekšniekam. „Tikai ne, kur sastāda vārdiskus sarakstus..." Misters Kacenstīns, viņa tiešais priekšnieks, paraudzījās Vidvūdā aizdomīgu skatienu.

Ne pie sarakstiem? viņš domāja. Kāpēc ne? Vai šim jaunajam cilvēkam nav bijušas labas attieksmes ar nacistiem? Vai viņš nav bijis sargs kādā koncentrācijas nometnē? Varbūt sadarbinieks, palīdzējis vāciešiem apspiest citus? Kāds ļaunums varētu būt sarakstiem? Un, ilgi nedomādams, misters Kacenstīns piedalīja Vidvūdu papilddevu nodaļai.

Te no sarakstiem viņš neizbēga, jo papilddevas saņēma 29 tautību pāri par septiņi simti individu. Nedēļas vidi bija klusi, toties nogalēs — darba līdz kaklam. Papilddevas un cigaretes izsniedza sestdienās, un tad rakņāšanās pa sarakstiem ilga līdz pāri pusnaktij, lai pirmdienas rītos sarakstus varētu nosūtīt tālāk pēc piederības. Divdesmit deviņās tautībās, protams, varēja atrast trakus vārdus un vēl ērmīgākus uzvārdus. Daudzi bija tādi, ka latviešu cilvēks nespētu izrunāt. Lūk, ko Vidvūds atrada pojū sarakstā:

„... Szczywski, Wyczeslaw. Szczypka, Marta. Czczuka, Natalia..."

Jau vieglāk gāja ar krieviem, pie tiem viņš pierada ātri. Toties ar lietuviešiem sarežģījumus radīja īpatnējie locījumi. Kāpēc gan vīrs varēja būt Vežis, bet sieva — Vežiene, meita — Vežaite? Vēl iztikt varēja ar žīdiem, lai gan tiem vārdi dažkārt bija itin humoristiski.

„... Špāsmachers, Icigs. Nudelmans, Sore. Geldbeitels, Meiers..."

Sāka iet kuģi, bet darbi tikai pavairojās, jo nu bija jāgatavo aizbraucēju saraksti. Laudis pa galvu pa kaklu centās tikt no nelaimes vietas — Vācijas prom, kaut iekristu kā circeņi pelnos. Galu galā arī Vidvūdam Straumem pietika. Viņš griezās pie mistera Kacenstīna:

„Nespēju vairs visu veikt, darbi sāk krāties gubām. Vai nevarat dabūt man kādu palīgu? Galva griežas no visiem šiem uzvārdiem un vārdiem! Naktī dzirdu balsis no tālienes. It kā mani sauktu Marta Sczypka, Sore Nudelmane, Broņislava Vežiene. Neesmu vairs drošs par garīgo līdzsvaru..."

Priekšnieks bija lāga virs un sameklēja palīdzi. Blondu meiteni, latvieti.

„Esmu Vidvūds Straume," laimīgi smaidīdams, jaunavu sagaidīja ierēdnis. „Un jūs?"

„Marija."

Tālāk pagaidām nebija ko taujāt.

Lietas ar sarakstiem virzījās vieglāk tikai īsu laiciņu. Sālās izceļošana, un katrai personai bija jāgatavo neskaitāmas veidlapas, veselības apliecības, afidēviti, dažādi papīri, kuŗiem piekrita izcila nozīme vietējā birokratijā, bet parasti — tas arī bija viss, un šie dokumenti veselām auto kravām galu galā aizceļoja uz tuvējo mežiņu, kur tos lielās kaudzēs, ar benzīnu apslaistītus, sadedzināja policisti.

Kādu dienu, ciļājot personāldaļas dokumentus, Vidvūds Straume ieraudzīja Marijas iestājveidlapu, un — nodrebēja.

„Marija, Jāņa meita, Ciska..."

Jupis! Skaista meitene, izdarīga, laipna, viss būtu kārtībā. Bet — šis uzvārds! Vai tad Marijas vecāki nevarēja laikus pārdomāt un pārdēvēties par Klintīm, Straujupiem, Vairogiem, vai paņemt kādu citu, daiļskaņīgu latvisku vārdu... Ciska! Protams, lietu varēja novērst, Mariju apprecot. Tad viņa sauktos — Marija Straume. Gluži pieņemams, ne pārāk skaļš, bet latvisks uzvārds.

(Nobeigums sekos)

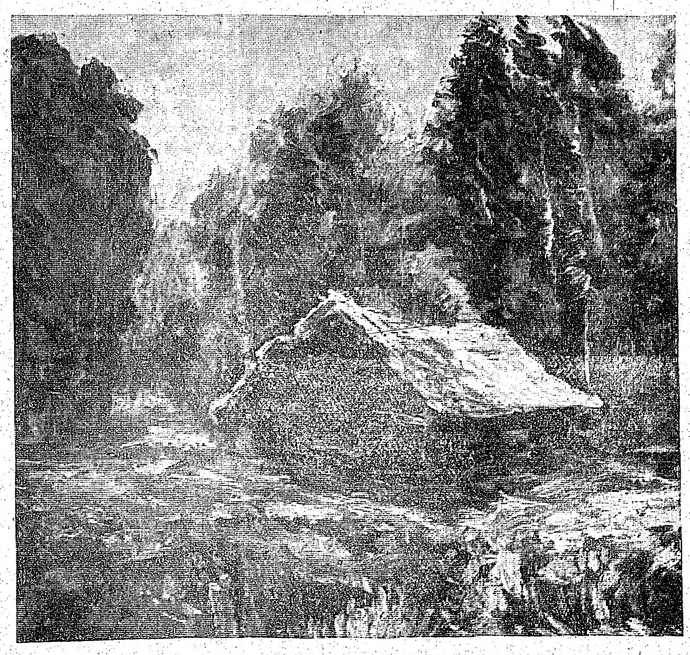

Agra Anšmita gleznā Lauku ainava.

omijā

ēdējā laikā vērojams, ka bazīcu apmeklētāju pulkā redzami auni cilvēki biežāk kā agrāk. iem acīm redzot nepietiek ar ukšo, bezjēdzīgo „Marksa - Ļeņina evaņģeliju" un viņi mek- dvēseles atspirdzinājumu dzī- ā Dieva vārdā.

Kā redzams, Kremlim izdodas iznīcināt dievnamus, bet tas ekā nevar padarīt ticībai — tā astāv, kaut arī vajāta no sāaniskas varas, kuŗas pārstāvji rīvā pasaulē apgalvo, ka baznīca Padomijā ir brīva.

KRIEVU KUĢA APKALPOTĀJA PALIEK VĀCIJĀ

Pagājušā nedēļā Hamburgā no krievu motorkuģa Keila nokāpa 18 gadus vecā stjuartese Evdicija Merusheva un lūdza policijā uzturēšanās tiesības Vācijā. Kuģa kapteinis mēģināja bēgli pierunāt atgriezties Pad. Savienībā, bet viņas atbilde bija skaidra nē.

Evdicija Merusheva kaŗa laikā atvesta uz Vāciju un no 1942.—1945. g. strādājusi Vunsdorfā un Nienburgā pie Vēzeras. Kaŗa beigās viņa atgriezusies Pad. Savienībā, kur tūlīt apcietināta. Kad atbrīvota, strādājusi kādā mašīnfabrikā Nikolajevā pie Melnās jūras. 1946. g. viņa devusies uz Rītprūsiju, kur strādājusi par frizieri Kēnigsbergā un Gumbinenā. Arī no Austrumprūsijas viņa devusies atpakaļ uz Pad. Savienību, dzīvojusi pie mātes un strādājusi par frizieri vairākās Krievijas pilsētās.

Šogad maija beigās viņa sākusi strādāt par stjuartesi uz motorkuģa Keila, kas pārvadā preces pa Baltijas jūŗu starp Pad. Savienības un Hamburgas ostu. Pagājušā nedēļā kuģis ienāca Hamburgas ostā ar gabalprecām.

Pagājušās nedēļas pirmdienā Evdicija Merusheva kopā ar apkalpes locekļiem vīriešiem devusies apskatīt pilsētu, bet, izmantodama labierīcības, uzmeklējusi policiju, kur lūgusi uzturēšanās tiesības.

Par bēgšanas iemesliem viņa uzdeva baiļes no milicijas mājās. Viņa arī paskaidroja, ka par katru cenu grib palikt Rietumos, kur dzīvojot viņas brālis.

Pēdējā laikā krievu palicēju skaits Rietumos palielinās. Nesen Ķelnē kāds jaunietis atdalījās no ekskursantu grupas, bet Edinburgā, turienes spēlu laikā, uz mājām atgriezties atteicās veseli trīs krievi.

---

ja radara nozīmi Anglijas aizsardzībā. Ar radara palīdzību radās iespēja atklāt ienaidnieka lidmašīnu un zemūdeņu tuvošanos Anglijas krastiem no liela attāluma.

Tizardu ienida Čerčila padomnieks profesors Lindemanis. Norisinājās ļoti smaga cīņa starp uzpūtīgu varas kāres cilvēku un klusu zinātnieku, kas negribēja kaŗot ar barbariskiem līdzekļiem.

Tizards studējis ķīmiju Vestminsterā un Oksfordā. Pēc studiju beigšanas Tizards dodas uz Berlīni pie ievērojamā vācu fizika Nernsta. Te viņi pirmo reizi sastopas ar Lindemani. Abu starpā nodibinās draudzība, bet ne intima. Šī draudzība pastāvēja 25 gadus.

Kad Vācijā pie varas nāca Hitlers, pār Eiropu savilkās drūmi mākoņi, jo Vācija bruņojās. Vācu kaŗaspēks iesoļoja Reinzemē un Austrijā. Angļi sāka prātot, kādā veidā nosargāt salu pret varbūtēju, pēkšņu Hitlera uzbrukumu.

Pie Anglijas gaisa aizsardzības ministrijas tika nodibināta speciāla komisija, kas nodarbojās ar zinātniskiem pētījumiem, kā aizsargāt Angliju pret pēkšņiem uzbrukumiem.

Komisijas priekšsēdis bija Tizards, bet par paligiem komisijā darbojās profesors Hills un profesors Blankets. Abi Nobeļa prēmijas laureāti.

Drīz visi trīs zinātnieki vienojās par to, ka Angliju var aizsargāt ar radara staciju palīdzību. Pirmajai uzsākot darbību, arī angļu lidotāji atzina, ka tā ir vienīgā iespēja, kā aizsargāt Angliju. (Turpinājums sekos.)

Latvieši Kanādā

LAI GAIŠA DEG KULTŪRAS LĀPA!

TLB 2. NOVEMBRI LANSDOWNE ASSEMBLY ZĀLĒ SVIN SAVU 15 G. DARBĪBAS ATCERI.

Lielais likteņa Lēmējs mums licis pamest dzimteni un kā bēgļiem klīst visās valstīs un kontinentos. Līdz ar to mums uzlikta misija būt dzīviem lieciniekiem pret varmācību, turēties kopā un cīnīties par savas tautas kultūras pastāvēšanu.

Mēs esam veca tauta ar savu nacionālo kultūru, kas saista mūs visus kopā nesaraujamām saitēm gadu simteņiem un kas mums kā mantojums savukārt jānodod tālāk nākošajām audzēm, jo arī mēs ticam, ka mūsu tautas nākotne būs gaišāka par pagātni. Svešās tautas, kuŗu zemē mēs dzīvojam, saprot mūsu pašdarbību un centienus, kuŗus mēs virzām uz savas nacionālās kultūras mērķiem.

Pirms mūsu (2. pasaules kaŗa bēgļu) ierašanās te, Toronto, bija tikai viena latviešu organizācija — KLK ar A. Carlsona kungu priekšgalā. Šinī ievadītajā darbā piedalījās arī iecelotāji. Klubu pārdēvēja par TLB, un nu jau no dažiem pirmās vagas dzinējiem izaugusi liela latviešu saime.

Mani šinī organizācijā ievēlēja jau tad, kad es vēl šūpojos okeana viļņos, braucot uz Kanadu.

Sākums bija grūts. Mums bija biedrība, bet nebija nevienas vietas, kur varētu pulcēties uz apspriedēm. Lielākā mūsu pulcēšanās vieta bija V. Skudras ēoto studija Luna un Pirmās ev.-lut. draudzes pagraba telpas. Biedrībā ietilpa „Diždancis", nodibinājās „Dainas" koris un vīru dubultkvartets „Bajāri". Šinī laikā bija jau nodibinājušās citas organizācijas, un toreizējais kluba — resp. TLB aicināja šo draudžu un organizāciju pārstāvjus uz apspriedi. Atminos, ka Brīvā Balsī bija iespiests šāds teikums: „Valde saprot, ka visas organizācijas nevar ieslēgties Kanadas latviešu klubā, bet šīs organizācijas var kaut drusku ziedot vispārējai latviešu kopības lietai. Klubs cer, ka egoisms neņems pārsvaru par sadarbības garu. Visu organizāciju pārstāvju sanāksmē būs jāizlemj mūsu nākotnes kopdarbība un mērķi, piem., Latviešu nama iegūšana u. t. t."

Pavisam nemanot jau aizskrējuši 15 gadi, darba steigā organizējot un pulcinot tautiešus latviskai dzīvei svešumē.

Tā ir latviskā sirdsapziņas pavēle, kas biedrības darba darītājus un visu nozaru vadītājus skubinājusi celt un stiprināt šo vienību. Un šodien šis cietoksnis ir spēcīgs diezgan, lai cīnītos ar svešajām ietekmēm un censtos stiprināt latvisko gaisotni.

Biedrības sarīkojumu kalendārs bijis ļoti daudzpusīgs.

Sākumā ļoti iecienīti bija Jāņi, Mārtiņballes un Jaungada sagaidīšana.

Sevišķu rosmi parādījis TLB drāmatiskais ansamblis, iestudējot vairākas vērtīgas izrādes un viesojoties ar tām ārpus Kanadas. TLB sarīkojusi arī Čikāgas un Montreālas teātŗu viesizrādes. Un kur tad mūsu lepnums Diždancis, kas ar savām dejām priecinājis mūs pašus un svešos tautiešus.

Biedrība var lepoties ar sarīkotajiem koncertiem. Pati pirmā savu koncertu deva operas solists Elza Žebranska ar pianisti Marīnu Kārkliņu un Veru Leinveberi, Paula Brīvkalne, brīvmākslinieces Martas Tūteres klavieŗu pavadījumā, Ludmilla Sepe, Terēse Stratas, Leo Lipomanis, Maiga Dežardēna Jēkabsone, A. Sapale no Austrālijas, Intagus Nāruns u. c.

1. decembrī Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē dzirdēsim pianistes Veras Leinveberes, baritona Juŗa Cīruļa un tenora Kārļa Šūna koncertu.

Čaklā dāmu komiteja rīkojusi gan pēcpusdienu tējas ar referātiem, tējas vakarus, un visus šos gadus gājusi kopsolī ar valdi, darot visu iespējamo, lai krātu nepieciešamās materiālās un arī garīgās vērtības.

Lai cik ilgi mums būs vēl jāstaigā šie svešniecības ceļi, nekad neaizmirsīsim, ka katram jāieliek sava daļa darba, lai gaišāk degtu mūsu sabiedrības un kultūras lāpa.

Biruta Senkēviča,
TLB Kultūras daļas vadītāja.

GAISMAS PILS DESMIT DARBA GADI

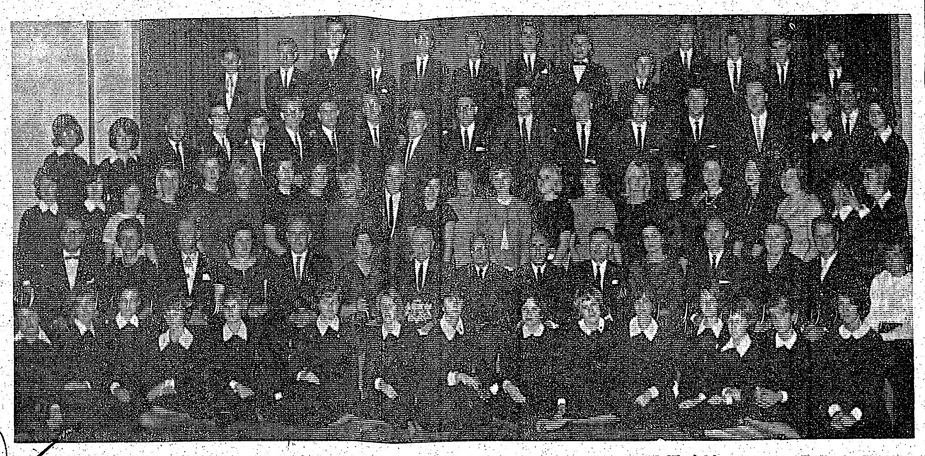

Toronto latviešu ģimnazijas 10 gadu darba atceres sarīkojuma dalībnieki. Foto A. Jānītis

Desmit gadi jauno latviešu ja atzīmēja savus svētkus.

Sv. Andreja baznīcas telpās audzināšanas darbā trimdas nelabvēlīgajos apstākļos ir nozīmīgs darba posms.

Pēc svinīgās karoga ienešanas mācītājs A. Briedis, ģimnazijas audzinātāju saimes loceklis, jubilejas vakara svētrunā cildināja tautas tieksmi pēc gara gaismas, pieminot mūsu gaismas kareivjus no Merķeļa un Ausekļa laikiem līdz mūsu dienām.

Ģimnazijas direktors prof. V. Burkēvics uzrunāja klātesošos 7. izlaiduma absolventus, skolotāju, organizāciju pārstāvjus un viesus, kas ļoti kuplā skaitā bija pulcējušies ģimnazijas darba svētkos, tā apliecinādami profesora vārdu „Ģimnazija 10 gados izvērtusies par Toronto sabiedrības neatņemamu un svarīgu sastāvdaļu" patiesīgumu.

Tālākos vārdos prof. V. Burkēvics pievērsās TLTA darbībai, kuŗas paspārnē ģimnazija atrodas. Ģimnazijas inspektrisi un audzinātāju V. Slaviešu, kas skolā darbojusies no dibināšanas dienas, sveica ar ziediem un TLTA prezidija pateicības rakstu.

Rozes kā pateicības zīmi no solas saimes saņēma arī ģimnazijas direktors prof. V. Burkēvics un TLTA prezidija sekretārs inž. A. Sudmalis.

Svētku programmu bija sagatavojuši absolventi un ģimnazijas audzēkņi.

Ilze Medne ((VII izl.) izpildīja J. Vītola Ej, saulīte. Sekoja 2. kl. audzēknes Ilzes Šmites daiļruna. Ļoti saistīgu, labi pārdomātu, intensīvi tvertu referātu bija sagatavojusi Rūta Pētersone (VII izlaid.).

Ilm. Batraka trimdas latviešu skolotājiem veltīto dzejoli Pieminekļis deklamēja 4. kl. audzēkne Anda Libere. Programmas nobeigumā komponista prof. T. Ķeniņa dāvana ģimnazijai — pirmatskaņojums Latviešu tautas dejas, variācijas un fuga viņa audzēkņu, ģimnazijas absolventu: Daces Zvilnas (III izl.), Ainas Zvilnas (IV, izl.), Pētera un Toma Zvilnas (abi VI izl.), priekšnesumā.

Ģimnaziju jubilejas vakarā sveica: LNAK izglīt. d. vad. J. Mežaks, pasniegdams prof. F. Baložam un prof. Dunsdorfa Latvijas vēstures grāmatas; I ev.-lut. latviešu draudzes pr.-ks Roze, TLTA dibinātājs un pirmais pr.-ks Dr. Žubeckis, absolventu pārstāvis LNJAK pr-dis J. Keniņš — dāvādams ģimnazijai kokā grieztu Latvijas ģerboni, vecāku padomes pr-dis I Andrejsons (naudas velte), A. Svenne no Latviešu kreditsabiedrības, A. Martinsone — TLB Sestdienas skolas un Kanadas latviešu gaidu jendas, latviešu skolas Hamiltonā pārst. A. Kalupnieks, Ž. Rūtenbachs no Sv. Jāņa latv. draudzes un Briedis no TLB.

Sveicinājumus un laba vēlējumus bija sūtījuši vēl konsuls V. Tomsons, DV Toronto nodaļa, E. Galdiņa (naudas velte), Gaujas gaidas, Jaunatnes apgāds Ceļinieks un LPB pr-ce B. Senkeviča.

Toronto koncertapvienība ģimnazijai dāvāja 10 ieejas kartes šai sezonai, Amerikas latviešu teātris — 10 ieejas kartes katrai šī teātŗa izrādei Toronto. Skolas īpašais labvēlis, Lotus puķu veikala jaunais īpašnieks Arvīds Tīrums bija gādājis par ziediem zāles greznošanai un dekorējumu, apņemdamies ģimnaziju atbalstīt arī uz priekšu.

Ģimnazijas 10 g. jubilejas ietvarā absolventi nodibinājuši abiturientu biedrību. Pagaidu vadību uzņēmies J. Dreifelds.

Vakars beidzās dejās un rotaļās.

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS 15 GADI

Toronto Latviešu biedrība atzīmē 15 gadu darbības atceri ar aktu un saviesīgu vakaru š. g. 2. novembrī plkst. 7 vakarā Landsdowne Ave. Nr. 10.

Kad 1948. gadā Toronto pilsētā lielā skaitā sāka ieplūst Kanadā iecelojušie latvieši, radās vajadzība pēc organizācijas, ap kuŗu pulcēties. Toronto Latviešu biedrību nodibināja kā bezpeļņas organizāciju ar mērķi apvienot nacionāli domājošus latviešus, saglabāt latviešu dzīvo spēku un kopību, izkopt nacionālo kultūru un tradīcijas, popularizēt latviešu darbus un kultūru un cīnīties par Latvijas neatkarības atgūšanu.

Piecpadsmit gadu darbības laikā biedrība ir sekojusi šim mērķim un centusies veicināt un izkopt tautisko kopības apziņu Toronto un tās apkārtnē dzīvojošo latviešu saimē.

Biedrības darbu vada biedru pilnsapulcē ievēlēta valde, revīzijas komisija un dāmu komiteja. Pilnsapulcēs pieņem svarīgākos biedrības darba lēmumus un pārspriež biedrības darbību.

Biedrības paspārnē pašreiz darbojas latviešu Sestdienas skola, deju grupa Diždancis, dramatiskais ansamblis un inženieŗu un tehniķu kopa.

Biedrības jubilejas sarīkojumā paredzēts akts ar pārskatu par biedrības darbu un uzdevumiem un mūža diplomu piešķiršanu biedrības mūža biedriem. Aktam sekos priekšnesumi, kuŗos piedalīsies dziedoņi K. Šūns un J. Cīruls, pianiste E. Timermane-Ozols un aktrise Dz. Indzere. Sarīkojumam sekos saviesīga dzīve ar deju un atspirdzinājumiem.

J. Popelis

Lāčplēšiem un skolēniem līdz 15 gadu vecumam ieeja brīva. Rīkotāji sagaida apmeklētāju atsaucību šim vakaram, reizē godinot arī tos 5 Montreālas latviešu kolonijas Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗus, kas vēl mūsu vidū. Apmeklēt līdz DV Montreālas nodaļa.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
JURISTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0268

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
S Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.
2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.
2. novembrī — Akadēmisko vienību savienība rīko slēgtu literāru vakaru Fran's restorāna telpās, 21 St. Clair Ave. W.
3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edīte Timermane.
9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu Mārtiņu vakars.
No 9 līdz 17. nov. — Agra Anšmita gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.
9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.
10. novembrī — plkst. 14 Kritušo karavīru pieminekļa atklāšana un iesvētīšana — Saulainē.
14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karina Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.
16. nov. pl. 11 dienā — Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē TLB sestdienas skolas — 18. nov. sarīkojums.
16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.
23. novembrī, — plkst. 8 vakarā LSAK sezonas slēgšanas balle Ungāru zālē (College St.).
30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.
30. novembrī — plkst. 7,30 Lansdowne Assembly Hall Rudens balle ar bazāru, T.L. katoļu vienības sarīkojumā.
30. novembrī — plkst. 18.30 Igauņu namā, 958 Broadview Ave., Latvijas kaŗa skolas 44 gadu dibināšanas atcere. Ieeja pret ielūgumiem.
30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 Tautas deju un dziesmu uzved. Northern Sec. School audit. Mt. Pleasant Rd.,
30. novembrī — plkst. 19,30 Dižā balle Cristall Ball room telpās Royal York hotelī.
1. decembrī — TLB rīko Sv. Andreja baznīcas telpās plkst. 5 p. p. pianistes V. Leinveberes, baritona J. Cirula un tenora K. Šūnas koncertu.
15. decembrī — plkst. 3 p. p. Mūzika Ziemsvētku ieskaņai Walmer Road baptistu dievnamā. Piedalās: P. Geistauts, A. Grigale, stīgu Trio un koris.
5. janv. — Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē TLB sestdienas skolas Eglītes vakars.
18. janvārī — apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.
1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums.
14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls Columbus Hall.
19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā
5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.
11. aprīlī — I Latv. ev.-lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.
2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.
3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.
25. un 26. jūlijā — 11. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

LONDONA, ONT.

17. novembrī — plkst. 3 p. p. Trīsvienības baznīcā Latvijas valsts svētku dievkalpojums; pēc tam baznīcas zālē Latvijas valsts svētku akts ar Toronto Dainas koŗa koncertu.

HAMILTONA

2. novembrī — plkst. 7.30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).
9. novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.
16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.
1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī" YMCAs zālē 79 James St. S.
15. decembrī — plkst. 4 p. p. Latviešu baznīcas apakš. telpās Hamiltonas DV eglīte.
1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

SV. KATARĪNES

9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.
24. novembrī — plkst 15,00 Atlanta klubā gadskārtējais vanadžu Ziemsvētku tirdziņš
31. decembrī — tradicionālā Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotelī" (Q. E. lielceļš, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanadžu sarīkojumā.

TORONTO

Svētdien, 27. oktobrī Toronto ev.-lut. Austrumu draudzes dāmu komitejas rīkotajā gadskārtējā bazārā pulcējās ap 300 draudzes locekļu un viesu, lai izmēģinātu roku loterijā. Vislabāk tomēr veicās mazajiem pie laimes akas, kur par laimestiem nebija jāšaubās. Par tautiešu devīgumu nebija iemesla žēloties, jo tīrais atlikums uzrādīja $1024.15. Kā katru gadu, pusi no tīrā atlikuma ieskaita draudzes rezerves fondā un pārējo summu dāmu komitejas kasē, kas tiek izlietota trūcīgu tautiešu aprūpei un citām vajadzībām.

Pārrunās pie kafijas tases tautieši pavadīja patīkamu pēcpusdienu.

Dāmu komiteja izsaka sirsnīgu paldies visiem, kas snieguši palīdzīgu un devīgu roku, lai šis bazārs labi izdotos.

Atceroties pirms 30 gadiem Kremļa nežēlīgi radīto badu Ukrainā, kuŗā gāja bojā ap 7 miljoniem ukraiņu tautas piederīgo, un vēl tagad tur valdošo krievu kolonialismu varu, Toronto dzīvojošie ukraiņu tautas trimdinieki bija noorganizējuši Toronto sēru protesta gājienu uz Queens parku. Gājienā piedalījās ap 7.000 personu.

Queens parkā pēc ukraiņu trimdas sabiedriskā darbinieka Džona Hladūna uzrunas, kuŗā viņš pieminēja apspiesto tautu cīņu par brīvību, pēc īsas aizlūgšanas pie melnas drānas apvilkta, simbolizēta zārka un krusta nolika sēru vainagus komūnisma upuŗu piemiņai.

Svinīgā notikuma dalībniekus uzrunāja Toronto pilsētas galva D. Sammervills. Runu teica Kanadas Sociālkredita partijas līderis R. Tomsons, atgādinot ukraiņu tautas centienus un tiecību brīvai Ukrainai.

Ieskatu par ukraiņu likteni komūnisma jūgā sniedza ukraiņu vēsturnieks D. Pidbaini. Prozitesta sanāksmi noslēdza pieņemta kopīga rezolūcija, nosodot krievu kolonializmu pār apspiestām tautām.

Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku kluba biedri A. Zirnis un A. Āboliņš piedalījās Ontario mednieku un makšķernieku apvienības sanāksmē Grāvenhurstā. Pēc tam viņi apciemoja arī kollēgas M. Rengarta vasaras māju un kopīgi visi devās uz netālo ezeru (Springlake) pīļu medības. Bija liels pārsteigums šajā vietā redzēt Kanadas lielo meža zosu saimi, no kuŗām 3 zosis „paņēma mednieku tarbā" A. Zirnis. A. Āboliņam laimējās nomedīt vienu, bet smagāko zosi.

O. K

Kaŗa invalidu apvienības Kanadas nodaļas rīkotā Kaŗavīru draudzības balle 26. oktobrī bija pulcinājusi vairāk nekā simts apmeklētāju. Šis bija pirmais latviešu sarīkojums jaunceltajā Igauņu nama zālē, kuŗā vietas apm. 300 personām. Loterijā laimestus ieguva: K. Andersons (mākslin. A. Brūvera glezna), Biruta Zunde (tautiska sega), Mirjama Bērziņa (torte).

MONTREĀLA

Daugavas Vanagu Montreālas nodaļa 9. novembrī D'Arcy Mc Gee skolas aulā, 220 Pine Ave., West, rīko Lāčplēšu dienu apvienotu ar nodaļas 13 gadu darbības atceri un Toronto DV teātŗa viesizrādi ar T. Zeltiņa komēdiju „Vīna raugs" H. Miķelsona režijā. Ieejas maksa $ 2,-, $ 1,50 un $ 1,-; studentiem $ 1,-.

Toronto studenšu korporāciju kopas sarīkojumu ar uzrunu ievadīja seniore Dr. A. Zariņa. Vakara apmeklētāji, piedaloties mākslinieka T. Grīnberga dāvātās gleznas izlozē, sagādāja ievērojamu summu stipendiju fondam. Foto A. Jānītis

Dzīv

Jāpapildina skolu bibliotēk

Amerikas Latviešu Apvienības Kultūras biroja sēdē 26. oktobrī Ņujorkā P. Norvila vadībā arī šogad Kultūras dienas nolēma rīkot janvārī, rīkojot arī Draudzīgā aicinājuma aktu. Šinī laikā notiks Kultūras Fonda līdzekļu vākšana, bet uzaicinājumus ziedot izsūtīs janvārī. Šogad šiem datumiem vēlētos pieskaņoties arī Kanadas latvieši.

Kultūras dienās skolu un audzināšanas jautājums būtu liekams pirmajā vietā. Šim nolūkam sagatavos un paveiros 3000 eksemplāros prof. V. Klīves aicinājumu, lai latviešu svētdienas skolās sūtītu visus bērnus, kā arī A. Liepkalna Austrumu apgabala skolotāju konferencē nolasīto referātu par skolu un vecākiem.

Kultūras dienas būtu jāievada ar Draudzīgā aicinājuma aktu, kas ne vien raditu svinīgāku noskaņojumu, bet atskanētu arī aicinājums ziedot. Skolu bibliotēkas ASV ir visai nepilnīgas, tikai vienai skolai ir vairāk nekā 1000 sējumu. Jāaicina atbalstīt latviešu kultūru materiāli un morāli. Lielākais devums Kultūras birojam pa visiem šiem gadiem bijis 500 dolaru, kaut gan katru gadu ir bijuši nedaudzi 100 dolaru ziedojumi. Sagatavos materiālus par Kultūras fondu, jo novērots, ka daudziem nav zināma atšķirība starp Kultūras fondu un Kultūras biroju. Kultūras dienu sarīkojumam vajadzētu būt labākam, tad cilvēki ar lielāku interesi apmeklētu sarīkojumus. Labs piemērs ir Ņujorka, kur katru gadu Kultūras dienas ievada ar kādu labu koncertu.

Lielākas pārrunas izraisīja divu ALAs kongresa delegātu ierosinājums Kultūras birojam algot kādu darbinieku, kas pildzētu kārtot biroja lietas. Līdzšim saraksti izdarīja KB vadītājs Dr. P. Norvilis sadarbībā ar ALAs sekretāriātu Vašingtonā. Vismaz kāda mašīnrakstītāja ar daļēju darba laiku varētu veikt lielu daļu no KB darba. Kā atrast līdzekļus šāda darbinieka algošanai? Pēc sēdes dalībnieku domām to varētu atrisināt.

ALAs KB pārdod grāmatas un izdod KB biļetenu. Vajadzētu panākt, lai tas dod arī atlikumu. Dr. P. Norvilis aizrādīja, ka pēdējās grāmatas izdo
lējot arī peļņas pro
ganizācijām vajadzē
5-10 (proc. no sarīk
kuma, kā tas vairā
kongresos ieteikts.
ties kāds labvēlis v
ja, kas kultūras mē
tu līdzekļus.

Parasti tēlotājas
stādes notiek ALA
vietā. Līdz ar to
vajadzētu rīkot Bos
samērā lielā veclat
varētu iepazīties
mākslinieku veikum
amatnieki šogad iz
ties rīkot, jo plaša
Klīvlendas dziesmu
Dailamatnieku sk
nās, vienā gadā pa
bu skaits nav liels,
šķirties par izstāžu
katru otro gadu. I
rīkojamas Kanadā.

Nākamā gada va
notiks pasaules izs
priekšnesumiem pi
ždas tautības. A
līgumu ar izstādes
Latviešu diena not
Līdz šim visus ja
rīkotājiem kārtoja
gad ievēlēta rīcib
kuŗā Dr. P. Norvili
K. Stankevics pr
nieks. U. Grava
kārtos jautājumus
K. Balodis piedalī
priekšnesumu orga
programmu rūpēs
sekciju vadītāji un
nātas personas.

Programmā koŗa
kestŗa priekšnesum
kās dejas. Koŗa d
tas latviešu folk
piedalīties koŗus n
Grūtības ir ar or
nesumiem, jo orķe
īrē. Kamera orķest
stāvā varētu maks
laru vai vairāk. V
mūsdienu latviešu
darbus, lai dotu k
skatu par latviešu
reizējiem sasnieg
jus sarīkojumam
pašreizējās ziedoņ
akcijas, dažu nod
Latviešu dienu rī

Rīcības komiteja
di paredzējusi sa
2. novembrī.

Par Kultūras bir
šējo darbību deva

Savs di

Klīvlendas apvienotās latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks A. Veits ziņo, ka draudze savā īpašumā ieguvusi baznīcu. Pirkšanas līgums parakstīts š. g. 18. oktobrī. Īpašums atrodas Leikvudas pilsētas daļā, Detroitas un Andreja ielas krustojumā, labā novietojumā un ērtā satiksmes vietā. Par baznīcas ēku un vērtīgo gruntsgabalu samaksāts $ 75.000,-. Baznīcas remonti un izdaiļošana būs jāsedz draudzei no ienākušiem ziedojumiem. Draudzes atsaucība ar ziedojumiem naudā, darba spēka piedāvājumu un materiālu apgādi ir sevišķi liela. Apmēram trijos mēnešos skaidrā naudā vien ienākuši $ 5.250,-. Baznīcas pārbūvei un izdaiļošanai izraudzīta sevišķa komisija ar architektu mākslinieku R. galā. Paredzēts kapitālremontu: apmetums, ēka p liek jauni zīmēju ka. Pilnīgi pārbū cerēts radīt kristī zīmējumus, kuŗus loceklju apskatei. veikšanai vajadzēs kādēj draudzes v būves komisija a locekļus kā kristī māsas būt atsauc to veiktu kopīgie mūsu dievnams Dieva lielo godu lestību.

Ar 13. oktobri s svētdienas skola vadībā. Svētdiena 85 bērni. Pašlaik par šaurām, bet tiks atrisināts, p telpām.

Pie draudzes n mu ansamblis ēr ces Z. Vīķes vad nās dievkalpojum citos svinīgos ga sambļa mēģinā katru otrdienu p rā.

Draudzes pado komitejas amatā kalpojums notika tobrī. Dievkalpoj mācītājs E. Lemb Filadelfijas. Saka rīkots kafijas gal dā, kas notika p priecājas par kri bas garu, kas va dzes dievkalpojum mā. Sarīkojums meklēts, draudzes snieda sapulcēt par līdzšinējo da cināja piedalīties došanā un uzpoš

Monsiņors Dr. L. Vārna Davenportā, Jovā, salaulājis studenti Liliju Valaini ar inž. Leo Zariņu. Līgava ir LKSA Dzintars saimes locekle.

LEKSANDRA KĀNBERGA
AKSTU DARBU BIROJS
Ferrier Ave., Toronto,
ie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
RONTO. PL. 9-0266

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

TORONTO
LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
ksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem
ara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus uz
lātas māju hipotēkas. Birojs
ērts 6 dienas nedēļā.
BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
tdienās no pl. 12 līdz 5 p.p.

KALENDĀRS

februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
aprīlī — plkst. 3 p.p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koru 15. Garīgu dziesmu svētku Walmer Road baptistu dievnamā.
februārī — Masku balle jaunajā Igaunu namā. DV sarīkojums.
februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls Columbus Hall.
martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā
aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.
aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.
maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.
maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.
un 26. jūlijā — 11. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

LONDONA, ONT.

novembrī — plkst. 3 p. p. Trīsvienības baznīcā Latvijas valsts svētku dievkalpojums; pēc tam baznīcas zālē Latvijas valsts svētku akts ar Toronto Dainas koŗa koncertu.

HAMILTONA

novembrī — plkst. 7.30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).
novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.
novembrī — Valsts svētku sarīkojums.
decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī". YMCAs zālē 79 James St. S.
decembrī — plkst. 4 p. p. Latviešu baznīcas apakš. telpās Hamiltonas DV egļīte.
1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

SV. KATARĪNES

novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.
novembrī — plkst 15,00 Atlanta klubā gadskārtējais vanadžu Ziemsvētku tirdziņš
decembrī — tradicionālā Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotelī" (Q. E. Ielicejš, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanadžu sarīkojumā.

Dzīve Savienotās Valstīs

Jāpapildina skolu bibliotēkas

Amerikas Latviešu Apvienības Kultūras biroja sēdē 26. oktobrī Ņujorkā P. Norvila vadībā arī šogad Kultūras dienas nolēma rīkot janvārī, rīkojot arī Draudzīgā aicinājuma aktu. Šinī laikā notiks Kultūras Fonda līdzekļu vākšana, bet uzaicinājumus ziedot izsūtīs janvārī. Šogad šiem datumiem vēlētos pieskaņoties arī Kanadas latvieši.

Kultūras dienās skolu un audzināšanas jautājums būtu liekams pirmajā vietā. Šim nolūkam sagatavos un pavairos 3000 eksemplāros prof. V. Klīves aicinājumu, lai latviešu svētdienas skolās sūtītu visus bērnus, kā arī A. Liepkalna Austrumu apgabala skolotāju konferencē nolasīto referātu par skolu un vecākiem.

Kultūras dienas būtu jāievada ar Draudzīgā aicinājuma aktu, kas ne vien radītu svinīgāku noskaņojumu, bet atskanētu arī aicinājums ziedot. Skolu bibliotēkas ASV ir visai nepilnīgas, tikai vienai skolai ir vairāk nekā 1000 sējumu. Jāaicina atbalstīt latviešu kultūru materiāli un morāli. Lielākais devums Kultūras birojam pa visiem šiem gadiem bijis 500 dolaru, kaut gan katru gadu ir bijuši nedaudzi 100 dolaru ziedojumi. Sagatavos materiālus par Kultūras fondu, jo novērots, ka daudziem nav zināma atšķirība starp Kultūras fondu un Kultūras biroju. Kultūras dienu sarīkojumam vajadzētu būt labākam, tad cilvēki ar lielāku interesi apmeklētu sarīkojumus. Labs piemērs ir Ņujorka, kur katru gadu Kultūras dienas ievada ar kādu labu koncertu.

Lielākas pārrunas izraisīja divu ALAs kongresa delegātu ierosinājums Kultūras birojam algot kādu darbinieku, kas palīdzētu kārtot biroja lietas. Līdzšim saraksti izdarīja KB vadītājs Dr. P. Norvilis sadarbībā ar ALAs sekretariātu Vašingtonā. Vismaz kāda mašīnrakstītāja ar daļēju darba laiku varētu veikt lielu daļu no KB darba. Kā atrast līdzekļus šāda darbinieka algošanai? Pēc sēdes dalībnieku domām to varētu atrisināt.

ALAs KB pārdod grāmatas un izdod KB biļetenu. Vajadzētu panākt, lai tas dod arī atlikumu. Dr. P. Norvilis aizrādīja, ka pēdējās grāmatas izdotas iekalkulējot arī peļņas procentus. Organizācijām vajadzētu iemaksāt 5-10 proc. no sarīkojumu atlikuma, kā tas vairākos ALAs kongresos ieteikts. Varētu raksties kāds labvēlis vai organizācija, kas kultūras mērķiem ziedotu līdzekļus.

Parasti tēlotājas mākslas izstādes notiek ALAs kongresa vietā. Līdz ar to šogad izstādi vajadzētu rīkot Bostonā, lai arī samērā lielā veclatviešu saime varētu iepazīties ar latviešu mākslinieku veikumiem. Daiļamatnieki šogad izstādi nevēloties rīkot, jo plaša skate bijusi Klīvlendas dziesmu svētku laikā. Daiļamatnieku skaits samazinās, vienā gadā pagatavoto darbu skaits nav liels, kas liek izšķirties par izstāžu rīkošanu katru otro gadu. Izstādes būtu rīkojamas Kanadā.

Nākamā gada vasarā Ņujorkā notiks pasaules izstāde, kur ar priekšnesumiem piedalīsies dažādas tautības. ALA noslēgusi līgumu ar izstādes vadību, ka Latviešu diena notiks 5. jūlijā. Līdz šim visus jautājumus ar rīkotājiem kārtoja U. Grava, tagad ievēlēta rīcības komiteja, kuŗā Dr. P. Norvilis priekšsēdis, K. Stankevics priekšsēža vietnieks. U. Grava arī turpmāk kārtos jautājumus ar rīkotājiem, K. Balodis piedalīsies izstādes priekšnesumu organizēšanā, par programmu rūpēsies attiecīgo sekciju vadītāji un citas pieaicinātas personas.

Programmā koŗa dziesmas, orkestŗa priekšnesumi un tautiskās dejas. Koŗa dziesmas veltītas latviešu folklorai, aicinot piedalīties koŗus no visām ASV Grūtībās ir ar orkestŗa priekšnesumiem, jo orkestris būtu jāīrē. Kamera orkestris 25 vīru sastāvā varētu maksāt ap 1000 dolaru vai vairāk. Varētu atskaņot mūsdienu latviešu komponistu darbus, lai dotu klusītājiem iespēju iepazīties ar latviešu mūzikas paŗādzējiem sasniegumiem. Līdzekļus sarīkojumam gūtu no ALAs paŗreizējās ziedojumu vākšanas akcijas, daļu nododot izstādes Latviešu dienu rīkotājiem.

Rīcības komiteja uz pirmo sēdi paredzējusi sanākt sestdien, 2. novembrī.

Par Kultūras biroja iepriekšējo darbību deva pārskatu P. Norvilis; sēdes dalībnieki sveica prof. A. Annusu, kas 27. oktobrī svinēja 70 gadu jubileju.

Sēdē piedalījās: Dr. P. Norvilis, J. Bičolis, A. Annuss, A. Eimanis, K. Stankevics, U. Grava, A. Krūkliņš, P. Ozoliņš, A. Šturms un V. Cerbulis.

V. Irbe.

Rudens ievadam

Milvoku Daugavas Vanadžu kopa rudens sezonu atklāja š. g. 19. oktobrī ar savu tradicionālo rudens balli, kas kļuvusi par zīmīgu sabiedrības notikumu un jauku ziemas sarīkojumu ievadītāju. Šis kopas vienīgais publiskais sarīkojums gadā iemanto sabiedrības uzmanību ar savu raksturu un priekšnesumiem, kuŗos vienmēr pamirdz daļiņa no vanadžu gadskārtējā darba, nodomiem un panākumiem. Ir slavējami, ka arī priecīgas noskaņas sarīkojumā ir priekšnesumi, kuŗos vērojams zināms norādījums par vanadžu darba virzienu. Sevišķi akcentējama gandrīz vai tradicionāla jaunatnes līdzdalība sarīkojumā, to tuvinot un ievadot latviešu sabiedriskā dzīvē.

Šo iemeslu dēļ vanadžu sarīkojumus labprāt apmeklē plašas tautiešu aprindas, kas vēro rūpīgi sagatavotos priekšnesumus un bauda draudzīgo sarīkojumu noskaņu.

Vakara ievadā vanadžu kvartets gaumīgi noskandināja vairākas dziesmas. Ja vēl pirms pāris gadiem kvartetam vairāk piemērotas likās tautas dziesmas, tad ar neatlaidīgu darbu diriģ. V. Aparjoda vadībā kvartets tagad itin respektējami un droši veica Ofenbacha Barkarolu un līdzīga apmēra dziesmas.

Tīkamu baudījumu skatītājiem sagādāja vienādi tērptie deviņi jauniešu pāŗi, kas grāciozi nodejoja Z. Vilciņas iestudēto un vadīto tūŗu valsi I. Prūses klavieŗu mūzikas pavadījumā. Šī katrā ziņā bija viena no balles interesantākām daļām, kas sagādāja tīkamus mirkļus ne tikai pašiem dejotājiem, bet arī rīkotājām un skatītājiem.

Tālākā priekšnesumu daļā prezentējās kaimiņu pilsētas čikāgas viesi: dziedātāja Elza Tārvida un pianists V. Treimanis, kas solo dziesmās un klavieŗu atskaņojumos bija visai izcili.

Sarīkojuma telpa bija bagātīgi dekorēta vēlīniem rudens ziediem, kas Ahepas telpām piešķīra mājīgu un siltu noskaņu. Daudzas čaklas rokas L. Peniķes vadībā bija rūpējušās par telpu piemērošanu rudens svētkiem.

Par viesu labklājību rūpējās čaklās vanadzes ar palīgiem stendos, zālē un virtuvē.

Kamēr vanadzes gatavojās savam sarīkojumam, apvienības šaušanas kopa vad. Z. Butkus vadībā sacentās mazkalibra ieroču sacīkstēs Šīderburgas šautuvē, ko šāvēji paši ierīkojuši saviem spēkiem. Sacīkstēs piedalījās 18 šāvēji: rezultāti izrādījās necerēti labi. Meistara klasē 1. vietu ar 145 p. no iespējamiem 150 ieguva Z. Butkus, 2. v. ar 137 p. — A. Krauklis, 3. v. ar 130 p. — A. Peniķis, 4. v. ar 128 p. A. Bērziņš. Vispārējā klasē: 1. v. E. Upītis, 2. v. V. Zālītis, 3. v. A. Mundeciems un 4. v. O. Peniķis. Dāmu klasē no iespējamiem 100 p. 1. un 2. vietu ar sasniegtiem 98 p. dalīja M. Bērziņa un V. Lāce. Jaunatnes klasē A. Gariņš. Uzvarētājiem balvas rudens ballē pasniedza apv-bas pr-ks V. Aparjods.

DV ASV meistarsacīkstēs Indianapolē 14. septembrī grupu sacensībās, 1. vietu ieguva Milvoku šāvēju komanda (Z. Butkus, A. Bērziņš, A. Grava un A. Krauklis), ar 393 punktiem saņemot ceļojošo balvu.

Apvienības darbība norit sekmīgi. Apvienības namā turpinās remonti un izveidošanas darbi, ko veic talkas kārtā, biedriem piedaloties. Decembŗa mēnesī apvienība un vīru koris atskaitīsies uz 12 sekmīgiem darba gadiem. Laba daļa apvienības vadītāju darbinieku strādā no dibināšanas dienas. Šis apstāklis labvēlīgi ietekmē apvienības augšanu un veidošanos.

Pagājušā vasarā darbību jaunā sastāvā atsāka tautas deju trupa L. Pētersones vadībā, trupai sadaloties vecāko gadu dejotājos un mazo dalībnieku pulciņā.

ep.

„VILKS RĪGĀ"

Teodora Zeltiņa romantiskās komēdijas „Vilks Rīgā" iestudējums Osvalda Uršteina režijā radījis dzīvu atsaucību latviešu sabiedrībā. Par līdz šim notikušām izrādēm rakstītas cildinātājas atsauksmes. Ņujorkā visas izrādes bija izpārdotas. „Vilks Rīgā" izrādes Kanadā notiek: 8. novembrī Hamiltonā, 9. novembrī Toronto un 22. nov. Monterālā. Augšējā uzņēmumā: O. Uršteins — Hāze, J. Neimanis — Pilgermice, O. Parņickis — Johannisbergs Rīgas ģildē Jaungada nakts ainā.

MŪŽĪBAS CEĻOS

Tikai vienu gadu pēc iemīļotās meitas raksmnieces Līdijas Pērļupes nāves, Mineapolē aizsaulē aizgājusi arī sirmā māmuļa, 83 gadus vecā Magda Perlbacha, dz. Einbergs. Aizgājējas tēvs Jānis Einbergs bija pirmais latviešu jurists un pazīstams sabiedrisks darbinieks. Ģimenē auguši 8 bērni, no kuŗiem brālis bija Latvijas laika satiksmes ministrs Bernhards Einbergs, viena māsa precēta ar pazīstamo būvuzņēmēju L. Neuburgu, otra ar Raunas draudzes mācītāju Jendi.

Aizgājējas vīrs bija ausu un kakla speciālists Dr. Pēteris Perlbachs, kas mira Latvijā. Magda Perlbacha 1. pasaules kaŗa laikā aktīvi darbojās Rīgas latviešu labdarības biedrībā, tāpat aktīvi atbalstīja citus latviešu pasākumus. Trimdas laiku viņa klusi vadīja kopā ar meitu Vācijā — Berlīnē, Eitinē un Lībekā. Vēlāk izceļojā uz Sav. Valstīm. Pēc meitas nāves pārgāja uz dzīvi pie dēla inž. Viktora ģimenes Mineapolē.

Nelaikes urnu apglabāja 19. oktobrī blakus meitai Sunset Memorial parka kapos. Izvadīšanas vārdus teica Jēzus draudzes mācītājs E. Ķiploks. No aizgājušās atvadījās Jēzus draudzes prks A. Leiša un DV apvienības vārdā ziedus nolika Z. Bulāte. Pēc aizgājējas skumst trīs māsas Latvijā un dēls Viktors ar ģimeni Mineapolē. Saldu dusu novēl sirmai latviešu māmuļai arī daudzie draugi.

H. Kiperts

Savs dievnams

Klīvlendas apvienotās latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks A. Veits ziņo, ka draudze savā īpašumā ieguvusi baznīcu. Pirkšanas līgums parakstīts š. g. 18. oktobrī. Īpašums atrodas Leikvudas pilsētas daļā, Detroitas un Andreja ielas krustojumā, labā novietojumā un ērtā satiksmes vietā. Par baznīcas ēku un vērtīgo gruntsgabalu samaksāts $ 75.000,-. Baznīcas remonti un izdaiļošana būs jāsedz draudzei no ienākušiem ziedojumiem. Draudzes atsaucība ar ziedojumiem naudā, darba spēka piedāvājumu un materiālu apgādi ir sevišķi liela. Apmēram trijos mēnešos skaidrā naudā vien ienākuši $ 5.250,-. Baznīcas pārbūvei un izdaiļošanai izraudzīta sevišķa komisija ar architektu mākslinieku R. Aboliņu priekšgalā. Paredzēts izdarīt pilnīgu kapitālremontu: tiks atjaunots apmetums, ēka pārkrāsota, jāliek jauni zīmējumi, ornamentika. Pilnīgi pārbūvēs altāru, iecerēts radīt kristīgus - idejiskus zīmējumus, kuŗus izliks draudzes locekļu apskatei. Visu šo darbu veikšanai vajadzēs čaklas rokas, kādēļ draudzes vadība un pārbūves komisija aicina draudzes locekļus kā kristīgos brāļus un māsas būt atsaucīgiem, lai visu to veiktu kopīgiem spēkiem. Lai mūsu dievnams patiesi izteiktu Dieva lielo godu un Kristus mīlestību.

Ar 13. oktobri sākusi darboties svētdienas skola Maŗģera Grīna vadībā. Svētdienas skolā mācās 85 bērni. Pašlaik īrētās telpas ir par šaurām ,bet šis jautājums tiks atrisināts, pārejot uz pašu telpām.

Pie draudzes nodibinājies dāmu ansamblis ērģeļu mākslinieces Z. Vīķes vadībā, kas kuplinās dievkalpojumus svētkos un citos svinīgos gadījumos. Ansambļa mēģinājumi notiek katru otrdienu plkst. 7,15 vakarā.

Draudzes padomes un dāmu komitejas amatā ievēšanas dievkalpojums notika š. g. 27. oktobrī. Dievkalpojumā piedalījās mācītājs E. Lembergs, viesis no Filadelfijas. Sakarā ar to tika rīkots kafijas galds groziņu veidā, kas notika pašu telpās. Jāpriecājas par kristīgo kopdarbības garu, kas valdīja šinī draudzes dievkalpojumā un sarīkojumā. Sarīkojums bija labi apmeklēts, draudzes amatu vīri sniedza sapulcētiem ziņojumus par līdzšinējo darbību un uzaicināja piedalīties baznīcas izveidošanā un uzpošanā.

Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu notiks š. g. 24. novembrī, kuŗā kā viesis piedalīsies mācītājs V. Goba no Milvokiem. Lai Dievs palīdz apvienotai draudzei visās vietās un lietās!

Kā maza disonance ieskanas apkārtrakstā pēdējās lapp. dažu juristu replikas sakarā ar draudžu apvienošanu un laicīgās mantības izkārtošanas norisi. Bet to izlīdzina pats pēdējais rakstiņš ar savu miermīlīgo un kristīgo izskaņu: „Nedomājam, ka ar advokātiem un oficiālām laicīgām iestādēm būtu pareizais ceļš, kā kārtot draudzes iekšējās lietas. Tas nevairos ne mūsu ticību, nedz mūsu tautas un baznīcas cieņu. Par to mums nav jāpriecājas! Par to gan priecātos mūsu tautas un baznīcas ienaidnieki, kas grib mūs izniīcināt, kas grib mūs redzēt sašķeltus savstarpējos strīdos un nesaskaņās. Draudzes vadība apellē pie visiem Klīvlendas latviešiem, ticības brāļiem: izbeigt kildas un savstarpējo apkaŗošanos, nākt un pielikt savas rokas un sirdi apvienotās draudzes kopīgam darbam un pierādīt, ka mūsu kopīgais kristīgās baznīcas darbs stāv pāri personīgiem aizspriedumiem. Kopīgā sadarbībā pārvarēsim radušās domstarpības, kalpodami vienam mērķim, vadoties no Kristus evaņģelija — ne advokātu priekšrakstiem.

PĀRDOMĀM

Kādi mēs esam Dieva priekšā, tādi esam īstenībā.

☆

Diena, kas neiesākas ar kluusma brīdi rītā, ir pazaudēta diena.

Monsiņors Dr. L. Vārna Davenportā, Jovā, salaulājis studenti Liliju Valaini ar inž. Leo Zariņu. Līgava ir LKSA Dzintars saimes locekle.

NUJORKA

Pēc dievkalpojuma 27. oktobrī Sv. Toma baznīcā Bronksā rādīja filmas par dziesmu svētkiem Klīvlendā. Filmas uzņēmuši Zīvertu ģimene, J. Bālēns, V. Kaminskis un J. Sermoliņš. Izrādi noskatījās ap 150 apmeklētāju.

Apspiesto Eiropas tautu asambleja rīko vakariņas trešdien, 13. novembrī, pl. 7.30 Overseas preses klubā, 54 E. 40. ielā. Vakariņās izteiks ACEN atzinību dāņu parlamentārietim un bij. ārlietu ministram Olem Bjornam Kraftam.

Ņujorkas DV apvienības valde apstiprinājusi 14. jūnija izlozes atlikumu, kas šogad ieliekas nekā iepriekšējā gadā. Atlikums 1253,50 dolaru. Valde arī izskatīja jauno DV statūtu projektu. Vanadzes bija rīkojušas 26. oktobŗa sanāksmi Jorvilles telpās, iepazīstinot sanāksmes dalībniekus ar latviešu rakstnieču darbiem. Bija ieradusies Irma Liepsala, bet Dzidras Zeberiņas un Rūtas Skujiņas darbus nolasīja D. Amatniece un S. Amatniece - Sēja. Ar rakstniecēm iepazīstināja dzejniece Karola Dāle. Apmeklētāju ap 60, kas pēc priekšnesumiem pakavējās pie vanadžu rīkotā kafijas galda.

DV novembŗa sanāksmē būs māc. O. Gulbja referāts, bet Ziemas svētku sarīkojums mazajiem paredzēts 28. decembrī. Pavasarī, iespējams aprīlī, rīkos T. Brilta koncertu.

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Port Vašingtonas koŗa rīko Mārtiņu vakaru sestdien, 9. novembrī, pl. 7.30 vakarā Masoņu templa telpās, 2 Franklin avenijā, Port Vašingtonā. Sarīkojumu kuplinās Kārlis Ģērmanis un tautisko deju kopa Trejdeksnis. Pēc azaida deja.

I.

KLĪVLENDA

DV apvienība 9. novembrī savā mītnē, 4939 Broadway Ave., rīko Lāčplēšu dienu, veltītu pulkveža Fridricha Brieža piemiņai. Sarīkojumu ievadīs ar svētbrīdi māc. K. Briedis. Par pulkvedi Fr. Briedi referēs vecais strēlnieks J. Ezergailis. Koncertdaļā dziedās Dr. Guna Graubiņa - Simon. Ārste māksliniece atskaņos latviešu autoru darbus, un būs izdevība dzirdēt dziedones tēva, ievērojamā komponista Jēkaba Graubiņa pēdējās kompozicijas no dzimtenes. Pēc programmas sadraudzīgs vakars ar mūziku un dziesmām. Vakara sarīkošanā piedalās arī veco strēlnieku un KIA kopas.

19. oktobrī ar viesizrādi Klīvlendā bija ieradies TLB drāmas ansamblis ar Blaumaņa drāmu Ugunī. Klīvlendas tautieši ar sajūsmu un sirsnību noskatījās izrādē. Pirms izrādes ar Blaumani kā rakstnieku un personību sirsnīgā stāstījumā apmeklētājus iepazīstināja rakstniece Biruta Senkēviča. Liels paldies par izrādi un jauko referātu. Mīļos viesus no Toronto gaidīsim atkal.

KLB iesākusi jau darboties valsts dibināšanas atceres svētku sarīkošanai. Svētku akts notiks Čechu sokolu kluba zālē. Patriotisku uzvedumu iestudē V. Aigare - Ūbelīte. Atcerei piemērotu runu teiks Vilis Hazners.

Latviešu Māra draudze 9. novembrī plkst. 7 vakarā rīko savu gadskārtējo bazāru Kalvin kluba lielajā zālē, W. 32. ielā. Interesantus priekšnesumus vadīs māksliniece - dziedātāja V. Aigare - Ūbelīte. Par bagātiem galdiem gādās dāmu komiteja.

KALAMAZŪ

Seviški labi bija izdevušies 27. oktobrī Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzes dāmu komitejas rīkotie rudens svētki Recreation Park lielajā zālē. Apmeklētāju bija daudz, programma laba un arī materiālais ieņēmums pietiekams, — stāstīja rīkotājas. Svētku pirmajā daļā uzstājās DV apvienības vanadžu ansamblis diriģenta Jāņa Zuikas vadībā, nodziedot 8 dziesmas un divas piedevas — tām sekoja skautu un gaidu vienību tautas deju grupas 9 tautas dejas M. Paudrupa vadībā un R. Mazkrista klavieŗu mūzika. Gan dziedātājas, gan dejotāji saņēma katrs pa rožu ziedam, ziediem apveltīja arī diriģentu un deju vadītāju. Vēl bija bazārs un saviesīga dzīve ar deju mūziku. Programmas dalībniekiem pateicās dāmu komitejas pr-ce L. Šinte.

DV globālām neklātnes šaušanas sacensībām, kuŗām centrs atrodas Zviedrijā, 27. oktobrī Kalamazū DV apv. šautuvē J. Ulpa saimniecībā notika sacensības, kuŗās piedalījās V. Lenšs un J. Kavaļenko, abi no Detroitas. Sacensības vadīja apv. prks A. Minka ar tiesnešiem Z. Balceri un J. Kalniņu.

Neparasta diena Latviešu skolas skolēniem bija 26. okt., kad draudzes namā izdarīja trauksmes mēģinājumu, lai bērnus apmācītu nelaimes gadījumā iziet no telpām. Trauksmi vadīja skolotājs A. Purmalis.

GRAND RAPIDI (Mič.)

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes māc. Kr. Hermanis informē, ka sakarā ar piedalīšanos vidējo valstu mācītāju un draudžu darbinieku konferencē Čikāgā, dievkalpojums 3. nov. nenotiks, bet nākošais būs 10. nov., kad būs arī jaunatnes pulc. sanāksme.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

10. novembrī Lāčplēša dienas dievkalpojumi: plkst. 9,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols; plkst. 2 Betlemes baznīcā māc R. Zariņš, Rīgas skautu un Zilā kalna gaidu organizēta piedalīšanās ar karogiem, soliste Fannija Vīksne; plkst. 2 Pārmingdēlā, Sv. Lūka baznīcā 210 Conklin Ave., māc. O. Gulbis; plkst. 2 Pirmā luterāņu baznīcā Istorantā, māc. A. Ozols, Marga Millere Grasmane, Svētdienas skolā.

AURORA, ILL.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

CIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

3. novembrī plkst. 10 bērnu dievvārdi un Svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums; māc. A. Rautenšilds.

Plkst. 5 pp. garīgs koncerts. Antonina Vaivode un Alvīne Sīneps.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien... plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un kora mēģinājums plkst. 9.30 visi laipni aicināti.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve. Kopīgā cena $ 13.900,-, iemaksas $ 2.000,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

YONGE - FINCH: Jauna divstāvu 7 istabu dubultķieģeļu māja, moderna apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 16.500,-, pieņemama iemaksa. Atlikums uz vienu 6% obligāciju.

O'CONNOR - GREENWOOD: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna apkure, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 13.900,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

Pastiprinātu modribu

LATVIJAS ATJAUNOŠANAS KOMITEJAS EIROPAS CENTRA DELEGĀTU KOPSĒDE BRISELĒ

Briselē notika Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra delegātu gadskārtējā kopsēde, kas risinājās labā saskaņā ar lietiškām debatēm par Eiropas latviešu saimes sadarbības jautājumiem. Galveno uzmanību delegāti pievērsa Maskavas jaunajam samierināšanās kursam, kas var nozīmēt draudus apspiestajām tautām. Otrs svarīgs aktuāls jautājums bija pastiprinātā krievināšana un latviešu tautas nacionālā sastāva deldēšana, par ko referēja Latv. nacionālā fonda delegāts A. Landsmanis. Notikumu attīstība okupētajā Latvijā nopietni apdraud latviešu tautas nākotni.

Sanāksme apstiprināja budžeta projektu Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Hamburgā un aicināja Eiropas zemju centrālās pārstāvības atbalstīt šo lielo kopīgo pasākumu gan ar līdzekļu ziedošanu, gan organizējot apmeklētāju grupas brauciena uz Hamburgu. Turpat kopsēdē ziedojumus dziesmu svētku vajadzībām pieteica divas mazākas latviešu saimes — Beļģijā un Holandē, tā dodot labu piemēru citām zemēm. Arī Eiropas latviešu jaunatnes apvienība solīja atbalstu ar līdzekļiem. No dziesmu svētku rīcības komitejas kopsēdē piedalījās A. Cipulis, J. Nātriņš un A. Jērums.

Kopsēdi vadīja B. Pavasars un J. Mālītis, protokolēja K. Krūmiņš. Par prezidija pr-di no jauna ievēlēja A. Abakuku, par prezidija locekļiem V. Janumu, R. Liepiņu, A. Landsmani, J. Andrupu, A. Skrēberu, A. Oši, E. Zelmeni un J. Dervinieku. Kā jaunatnes lietu referents prezidijā darbosies I. Vētra. Par delegātiem Brīvās pasaules latviešu apvienībā ievēlēja V. Janumu, K. Gulbi un M. Salno.

Kopsēdi sestdienas rītā ievadīja māc. E. Lappuķe ar svētrunu. Domā, ka viņa aģenta darbība skārusi tikai politiskas ziņas, taču kādus materiālus apcietinātais tieši piegādājis, izmeklēšanas iestādes neatklāj. Krieviem piespēlētajās ziņās varēja būt arī atombumbu un raķešu atvaires plāni. Par NATO apbruņojumu un ieroču tehniku Pakvam nav bijis iespējams ziņas iegūt.

Domā, ka Pakvs darbojies individuāli un nepiederējis pie kādas lielākas aģentu grupas, tomēr viņa ieņemtais amats bija tik svarīgs, ka viņa atklāšanu var pieskaitīt pie pirmā lieluma spiegu afērām. Pieņem, ka Pakvs spiegojis aiz politiskas pārliecības, kaut tam grūti ticēt. Savē laikā viņu uzskatīja par sirdīgu pretkomūnistu. Viņš bija arī tikpat sirdīgs de Golla pretinieks Alžīrijas krizes laikā. Pakvs Parīzē dzīvoja plaši, bet visi domāja, ka viņš izmanto sievas italietes īpašumus. Uz viņu aizdomas neviens nevērsa radikālās labās nostājas dēļ.

Pakvam aiz muguras bija spoža valstsvīra karjēra. Kara laikā viņš atradās Alžīrijā un bija ģenerāļa Žiro piekritējs. Parīzē viņš ieradās 1954. gadā, kad bija toreizējā jūras ministra kabineta šefs. Vēlāk viņš ieņēma augstus amatus dažādās ministrijās. Viņš bija arī valsts prezidenta Kotī kancelejas šefs. Ministru prezidenta Bido laikā viņš bija viņa padomdevēju štāba šefs un tirdzniecības, finanču un vēlāk rūpniecības ministriju sekretārs. Viņa rokās nokļuva dažādu ministriju slepenie dokumenti, kurus, domājams, viņš piegādāja krieviem.

Uz NATO ģenerālštābu Pakvu pārcēla tikai pagājušā gada oktobrī. Tur, kā preses šefa vietniekam, viņam bija iespēja iegūt slepenas ziņas par NATO militāro uzbūvi.

Ierosinātāju loma jūtu attīstībā

Psiholoģija māca, ka cilvēkā jūtas izraisa viņa organisma fizioloģiskie kairinājumi, garīgās parādības, īpaši vērtības, un jutekliski tveramās lietas, pie kurām nenoliedzami jāpieskaita arī dabas priekšmeti un vēstures fakti; tātad arī Latvijas ģeografijā mācāmās daabs ainavas un vēsturē — latvju tautas piedzīvojumi pagātnē. Jūtu attīstībai nepieciešami ierosinātāji, pie kuriem pieder dažādi priekšmeti, priekšstati un jēdzieni; piem., Latvijas paugurainā zemes virsma ar uzkalniem, mežiem, birztalas, dārzi, upes, ezeri, jūrmala, celtnes, īpaši dievnami, lielceļi, citi satiksmes līdzekļi un priekšmeti. Bez šiem objektīviem dabas tēvzemes jēdziens neiespējams. To grūti iedomāties arī bez vēsturiskiem faktiem: senatnes valdniekiem un labiešiem ar viņu drošsirdību un pienākuma apziņu, zemniekiem — savu sētu kopējiem un izdalotājiem, karavīriem — uzvarētājiem senajās un nesenajās brīvības cīņās un citās kaujās, tautas tikumiem, paražām, dziesmām, ticējumiem un citiem garīgās dzīves panākumiem, valsts dzīves vadītājiem, diplomātiem un visas latvju tautas ar tās plaši pazīstamo darba tikumu un citām pozitīvām īpašībām. Šie objektīvie ierosinātāji spēj izraisīt jaunajā paaudzē neviltotu tēvzemes mīlestību un citas simpatiskas jūtas, kas savstarpēji saista tautiešus un veicina viņu kopdarbību visās kultūras nozarēs.

Protams, visi minētie un citi jūtu ierosinātāji tā jāmāca bērniem un jauniešiem, lai tie izraisītu viņu apziņā pēc iespējas spilgtākus pārdzīvojumus, kas sasniedzams dažādos veidos. Sevišķi vērtīgs ir audzinātāja pārdzīvojums un tā izteiksmes veidi, kuŗus var veicināt citāti no daiļliterātūras darbiem, atmiņas, tautas tradicijas, kā arī citi līdzekļi, īpaši raksturīgi foto uzņēmumi, modeļi, uzglabājušies priekšmeti, gleznas, daiļamatnieku izstrādājumi un sevišķi dziesmas, kas ir viens no vislabākiem jūtu ierosinātājiem.

Trimdas apstākļos audzinātājiem gan allaž jāinteresējas par audzēkņu izpratni, īpaši latviešu valodas vārdu trūkuma dēļ, jo viņiem to ir ļoti maz, un vēl mazāk viņi zina par latvju tautu un tās dzimteni.

Sevišķi vērtīgi ir tie jūtu ierosinātāji, kuŗus bērni un jaunieši spēj papildināt ar atmiņas tēliem — agrāk pieredzēto un mācīto; piem., vērojot jūrmalas ainavu, papildināt to ar mācīto par zvejniekiem, vizināšanos laiviņās, peldēšanos, rotaļāšanos krastmalā u. c. Mācot tautas dziesmas, piemēram, „Ej, saulīte, drīz pie Dieva" un citas tai līdzīgas saturā, ļoti svarīgi, ja jaunieši pazīst tautas piedzīvojumus, dzimtniecības laikos. Tad tie asociējas ar attiecīgo dziesmu saturu un izraisa viņos dziļas jūtas, kas nevar neveicināt tēvzemes mīlestības attīstību. Vispār atmiņu tēli padara pārdzīvojumu bagātāku ar saturu, pārceļot cilvēku attiecīgajā vidē, pie kam jūtas pārņem visu viņa ķermeni, izraisot dziļu garīgo savilņojumu un veicinot gara dzīves attīstību.

Pati jūtu attīstības būtība un minētie piemēri norāda, ka emocijas nevar izveidoties bez zināšanām, īpaši raksturīgiem faktiem, kas spēj saistīt bērnu un jauniešu uzmanību.

Tāpēc latviskā ģimene arī trimdā var visvieglāk savas atvases izaudzināt par tautiešiem. Papildskolas var tikai noskaidrot šādas nepilnības mājas audzināšanā un papildināt to ar grūtāk izprotamo mācāmvielu. Viena pati šo skola kādās 35 mācību dienās gadā pat vairāku gadu laikā nespēj veikt nacionālās audzināšanas uzdevumu.

Tāpēc neierobežosim nacionālo audzināšanu ar vienpusīgu mācāmvielu.

P. Dreimanis

Komūnistu spiegs NATO štābā

PARĪZE APCIETINĀTS NATO ĢENERĀLSEKRETARIĀTA PRESES ŠEFA VIETNIEKS ŽORŽS PAKVS

Parīze (y) Nebija vēl noklusušas lielo spiegu prāvu atbalsis Rietumvācijā un Anglijā, kad jaunu spiegu atklāja NATO štābā Parīzē. Francijas drošības iestādes paziņoja, ka jau 10. augustā apcietināts NATO ģenerālsekretariāta preses šefa vietnieks 49 g. vecais Žoržs Pakvs par vērtīgu slepenu materiālu nodošanu kādai austrumu varai. Ar Pakva noķeršanu atklāts lielākais spiegošanas gadījums Francijā pēdējos gados.

Atklātībā publicētie izmeklēšanas materiāli apliecina, ka Pakvs vairākus gadus piegādājis Pad. Savienībai slepenu informāciju.

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

IZDARA
APMETUMA DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

Piepemam pārdošanā latviskus izstrādājumus SUDRABA, KOKA, ĀDAS, KERAMIKU u. t. t. Visas mūsu grāmatas variet iegūt apmaiņā pret izstrādājumiem.
LATVJU GRĀMATA,
Waverly, Iowa, U.S.A.

VALUPE
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis A. KIVLENIEKS
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

A. ĒGLITIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

BUY CSB 63

VIEGLI IEGĀDĀTIES
Kanadas Krājbondus varat iepirkt pret skaidru naudu vai arī uz nomaksu. Iegādājieties tās savās darba vietās caur krāšanas plānu — vai bankās, no autorizētiem financistiem, biržu mākleriem, vai naudas aizdevējām sabiedrībām. Krājbondi dabūjami dažādās vērtībās: $50.-, $100.-, $500.-. $1000.-, un $5000.- līdz $10.000.- uz personu. Tie piemēroti katrai kabatai.

VIENKĀRŠI IEKASĒT
Kanadas Krājbondus varat apmainīt pret skaidru naudu par pilnu nominālvērtību plus procentus. Ja jums ievajagas naudas, izpildiet attiecīgo bonda formu un uzrādiet to savā bankā, kur jūs saņemsit naudu nekavējoties.
Kanadas Krājbondi ir labāki kā skaidra nauda.

VĒRTS TURĒT
Katra gada 1. novembrī jūs saņemat Kanadas Krājbondu augļus — 4½% par katru no pirmajiem 2 gadiem; 5% par nākošiem 6 gadiem, 5½% par turpmākiem 4 gadiem, kas caurmērā dod 5.03% gadā, ja bondi paturēti pilnu laiku. 12 gadu laikā $100.00, ieguldīti bondos, jums dod $161.-, augļus ieskaitot.

CANADA SAVINGS BONDS/63

PADOMIJA EKSPLODĒJUSI 500 KILOTONNU BUMBU

Žurnālā „Nat. Review" raksta: 24 stundas pēc Maskavas pakta ratifikācijas senātā nāca ziņa, ka arktikā š. g. 3. augustā notikusi mistiska 500 kilotonnu eksplozija. Žurnālists Earl H. Voss, kas šo notikumu aprakstīja „Washington Evening Star" slejās, ziņoja, ka valdības pārstāvis atzinies, ka ziņa par sprādzienu nav laista klajā pirms senāts nebija lēmis par paktu. Pēdējais žurnāla „Missiles and Rockets" numurs atklāj, ka spēcīgu kodoleksploziju rezultāts var būt „elektromagnētiskās pulsācijas" radīšana, kas spēj iznīcināt uz ilgāku laiku raķešu elektromagnētisko mechanismu un to izšaušana no silosiem kļūst neiespējama. Vai Padomju Savienība būtu attīstījusi kādu anti - raķešu sistēmu, kas spētu tādā veidā iznīcināt lielāko daļu no mūsu atomieroču spēka? Šie apsvērumi, kā tagad izrādās, bija gaisa spēka opozicijas degpunktā pret pakta ratifikāciju. Ģenerālis T. L. Power — stratēģisko gaisa spēku komandieris teica slēgtā izmeklēšanas komitejā jau šovasar: „Es domāju, ka mums šī lieta jāizmeklē. Mums jātiek pavisam skaidrībā vai visas šīs lietas ir patiesas vai ne. Pakts nekādā ziņā nekalpo ASV labākām interesēm." Bet kad ģenerāļa Power lieciību senāta komitejā atļāva publicēt, tad katra reference par kritisko elektromagnētisko enerģijas jautājumu palika neminēta — cenzūras spalva to bija izstrīpojusi.

TRADICIONĀ
MĀRTIŅU
1963. g. 2. novembrī, pl. 8 vakarā, COL
Sherbourne / Linden —
SPĒLĒS EIROPIEŠU DEJU O
PILNA BUFETE. • MĀRTIŅZOSS. •
Ieeja $ 2.00 no personas.
Visus tautiešus laipni ielūdz šo sarīkoju
DAUGAVAS VANAG

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
LOTUS PUĶU VEIKA
802 Bathurst ielā, pie Bloor
tel.: LE 3-3884, Toront
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAV
SALONS.
Sveicieties AR ZIEDI
LOTUS

DĀVANU
SAIŅI
Mums ir izdevība Jums pakalpot ar saiņu nosūtīš
nodibinājuši jaunu firmu ar nosaukumu LATVIAN
GIFT PARCEL SERVICE „K A I J A", kuŗas perso
tikai latvieši.
Sūtām tikai augstas kvalitātes angļu audumu un citas
sūtinot DĀVANU SAIŅUS mūsu firmā, Jūs iepriec
piederīgos un paziņas dzimtenē.
Mums ir sagatavoti divējāda veida saiņi Ziemsvētkī
SAINIS No. 1. SAINIS No.
3½ jardi vilnas auduma (serge) uzvalkam vai kostīmam, (tumši zils, brūns vai melns), 3½ jardi vilnas audu uzvalkam vai kos ši zils, brūns va
3 jardi vilnas auduma (melton) vienam mētelim (tumši zils, pelēks vai melns), 1 pāris ādas kurp
1 pāris ādas kurpju, 1 adīts vilnas pulo
1 adīts vilnas puloveris, 2 pāri viriešu vilna
2 komplekti drēbnieka plecerumu, šu nailona zeķu,
1 virskrekls vai blūze. 1 pāris ādas cimd ādas oderi.
Saiņa cena ir tikai $ 103.50. Saiņa cena ir ti
So saiņu cenās ieskaitīti visi izdevumi.
Audumi minētos saiņos ir ar ieaudumu malā „A MADE IN ENGLAND".
Pasūtinot šos saiņus, lūdzu uzrādiet, kam sainis rietim vai sievietei.
Uz pieprasījumu izsūtām minēto saiņu audumu arī firmas vispārējo cenrādi. Saiņus izsūtām 2—3 die pasūtinājuma saņemšanas. Garantējam saiņa saņem nis netiek saņemts, mēs nosūtām otru saini bez jebk sājumiem, vai atmaksājam saiņa vērtības summu.
„KAIJA"
LATVIAN EXPRESS GIFT PARCELS S
72 Queensborough Terrace, London, W. 2

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ L
NAILONA KAŽOK
Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apa un lielām pieliekamām aprocēm. Satīna oderē. brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".
Mazs ..... US $ 71.40 svars 4 mārc.
Vidējs ..... US $ 77.00 svars 4 mārc.
Liels ..... US $ 82.75 svars 4 mārc.
„BEAVER LAMB EFFECT"
Mazs ..... US $ 65.60 svars 4 mārc.
Vidējs ..... US $ 71.40 svars 4 mārc.
Liels ..... US $ 77.00 svars 4 mārc.
Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15
Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet
DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont.
Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

PASI SAVUS IPAŠUMUS!

ENWOOD: Atsevišķs 5 is-
ngalovs, moderna apkure, pri-
š. Kopīgā cena $ 13.900,-.

KIEM UZ 3 GADIEM UZ
IZVELĒ VISĀ PILSETĀ.

tistibā

kultūras nozarēs.

Protams, visi minētie un citi jūtu ierosinātāji tā jāmāca bērniem un jauniešiem, lai tie izraisītu viņu apziņā pēc iespējas spilgtākus pārdzīvojumus, kas sasniedzams dažādos veidos. Sevišķi vērtīgs ir audzinātāja pārdzīvojums un tā izteiksmes veidi, kuŗus var veicināt citāti no daiļliterātūras darbiem, atmiņas, tautas tradicijas, kā arī citi līdzekļi, īpaši raksturīgi foto uzņēmumi, modeļi, uzglabājušies priekšmeti, gleznas, daiļamatnieku izstrādājumi un sevišķi dziesmas, kas ir viens no vislabākiem jūtu ierosinātājiem.

Trimdas apstākļos audzinātājiem gan allaž jāinteresējas par audzēkņu izpratni, īpaši latviešu valodas vārdu trūkuma dēļ, jo viņiem to ir ļoti maz, un vēl mazāk viņi zina par latvju tautu un tās dzimteni.

Sevišķi vērtīgi ir tie jūtu ierosinātāji, kuŗus bērni un jaunieši spēj papildināt ar atmiņas tēliem — agrāk pieredzēto un mācīto; piem., vērojot jūrmalas ainavu, papildināt to ar mācīto par zvejniekiem, vizināšanos laiviņās, peldēšanos, rotaļāšanos krastmalā u. c. Mācot tautas dziesmas, piemēram, „Ej, saulīte, drīz pie Dieva" un citas tai līdzīgas saturā, ļoti svarīgi, ja jaunieši pazīst tautas piedzīvojumus, dzimtniecības laikos. Tad tie asociējas ar attiecīgo dziesmu saturu un izraisa viņos dziļas jūtas, kas nevar neveicināt tēvzemes mīlestības attīstību. Vispār atmiņu tēli padara pārdzīvojumu bagātāku ar saturu, pārceļot cilvēku attiecīgajā vidē, pie kam jūtas pārņem visu viņa ķermeni, izraisot dziļu garīgo savilņojumu un veicinot gara dzīves attīstību.

Pati jūtu attīstības būtība un minētie piemēri norāda, ka emocijas nevar izveidoties bez zināšanām, īpaši raksturīgiem faktiem, kas spēj saistīt bērnu un jauniešu uzmanību.

Tāpēc latviskā ģimene arī trimdā var visvieglāk savas atvases izaudzināt par tautiešiem. Papildskolas var tikai noskaidrot šādas nepilnības mājas audzināšanā un papildināt to ar grūtāk izprotamo mācāmvielu. Viena pati šo skola kādās 35 mācību dienās gadā pat vairāku gadu laikā nespēj veikt nacionālās audzināšanas uzdevumu.

Tāpēc nelerobežosim nacionālo audzināšanu ar vienpusīgu mācāmvielu. **P. Dreimanis**

PADOMIJA EKSPLODĒJUSI 500 KILOTONNU BUMBA

Žurnālā „Nat. Review" raksta: 24 stundas pēc Maskavas pakta ratifikācijas senātā nāca ziņa, ka arktikā š. g. 3. augustā notikusi mistiska 500 kilotonnu eksplozija. Žurnālists Earl H. Voss, kas šo notikumu aprakstīja „Washington Evening Star" slejās, ziņoja, ka valdības pārstāvis atzinies, ka ziņa par sprādzienu nav laista klajā pirms senāts nebija lēmis par paktu. Pēdējais žurnāla „Missiles and Rockets" numurs atklāj, ka spēcīgu kodoleksploziju rezultāts var būt „elektromagnētiskās pulsācijas" radīšana, kas spēj iznīcināt uz ilgāku laiku raķešu elektromagnētisko mechanismu un to izšaušana no silosiem kļūst neiespējama. Vai Padomju Savienība būtu attīstījusi kādu anti - raķešu sistēmu, kas spētu tādā veidā iznīcināt lielāko daļu no mūsu atomieroču spēka? Šie apsvērumi, kā tagad izrādās, bija gaisa spēka opozicijas degpunktā pret pakta ratifikāciju. Generālis T. L. Power — stratēģisko gaisa spēku komandieris teica slēgtā izmeklēšanas komitejā jau šovasar: „Es domāju, ka mums šī lieta jāizmeklē. Mums jātiek pavisam skaidrībā vai visas šīs lietas ir patiesas vai ne. Pakts nekādā ziņā nekaitpo ASV labākām interesēm." Bet kad ģenerāļa Power liecību senāta komitejā atļāva publicēt, tad katra reference par kritisko elektromagnētisko enerģijas jautājumu palika neminēta — cenzūras spalva to bija izsvītrojusi.

TRADICIONĀLĀ

MĀRTIŅU BALLE

1963. g. 2. novembrī, pl. 8 vakarā, COLUMBUS HALL — Sherbourne / Linden — Toronto.

SPĒLĒS EIROPIEŠU DEJU ORĶESTRIS. ◦

PILNA BUFETE. ◦ MĀRTIŅZOSS. ◦ LOTERIJA. ◦ ROZES.

Ieeja $ 2.00 no personas.

Visus tautiešus laipni ielūdz šo sarīkojumu apmeklēt

DAUGAVAS VANAGU TORONTO SAIME.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAILAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

Sveiciet AR ZIEDIEM!

DĀVANU SAINI

Mums ir izdevība Jums pakalpot ar saiņu nosūtīšanu. Esam nodibinājuši jaunu firmu ar nosaukumu LATVIAN EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE „K A I J A", kuŗas personālā strādā tikai latvieši.

Sūtām tikai augstas kvalitātes angļu audumu un citas preces. Pasūtinot DĀVANU SAIŅUS mūsu firmā, Jūs iepriecināsit savus piederīgos un paziņas dzimtenē.

Mums ir sagatavoti divējāda veida saiņi Ziemsvētkiem:

SAINIS No. 1.	SAINIS No. 2.
3½ jardi vilnas auduma (serge) uzvalkam vai kostīmam, (tumši zils, brūns vai melns),	3½ jardi vilnas auduma (serge) uzvalkam vai kostīmam (tumši zils, brūns vai melns),
3 jardi vilnas auduma (meltons) vienam mētelim (tumši zils, pelēks vai melns),	1 pāris ādas kurpju,
1 pāris ādas kurpju,	1 adīts vilnas puloveris,
1 adīts vilnas puloveris,	2 pāri viriešu vilnas vai sieviešu nailona zeķu,
2 komplekti drēbnieka piederumu,	1 pāris ādas cimdu ar kažokādas oderi.
1 virskrekls vai blūze.	
Saiņa cena ir tikai $ 103.50.	Saiņa cena ir tikai $ 65.50.

Šo saiņu cenās ieskaitīti visi izdevumi.

Audumi minētos saiņos ir ar ieaudumu malā „ALL WOOL MADE IN ENGLAND".

Pasūtinot šos saiņus, lūdzu uzrādiet, kam sainis domāts, vīrietim vai sievietei.

Uz pieprasījumu izsūtām minēto saiņu audumu paraugus, kā arī firmas vispārējo cenrādi. Saiņus izsūtām 2—3 dienu laikā pēc pasūtinājuma saņemšanas. Garantējam saiņa saņemšanu. Ja sainis netiek saņemts, mēs nosūtām otru saini bez jebkādiem maksājumiem, vai atmaksājam saiņa vērtības summu.

„KAIJA"

LATVIAN EXPRESS GIFT PARCELS SERVICE,
72 Queensborough Terrace, London, W. 2, England.

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ LATVIJU
NAILONA KAŽOKUS

Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satina odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US $ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US $ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15.

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet

DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont., Canada.

Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

ESTO BAKERY
136 Sears St., HO 5-2607, Toronto.
Piedāvā: latviešu gaumē ceptu rupjmaizi, baltmaizi, maizītes. Gaļas izstrādājumi; desas, žāvētas zivis u. c. Sieri un dažādi konservi,
LABĀKIE PRODUKTI. PIEGĀDĀJAM MĀJĀS.

VENUS

PUĶU VEIKALS
◦ Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
◦ Latviešu keramika.
◦ Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

GRAMERCY SHIPPING COMPANY
Dib. 1947. g. — Licencēta no Wneshposyltorg Maskavā, kā arī pie Dept. of Banking and Insurance ASV, un nodrošināta.
Bezmuitas dāvanas uz USSR
Šujammašīnas, automobiļi, divriteņi, ledusskapji, mazgājamās mašīnas u. c.
Vērtīgi pārtikas saiņi
Sveiciens „R" ..... $ 36.75
1 mārc. kafijas, 1 mārc. kakao, 1 mārc. šokolādes, 2 mārc. cepjamās eļļas, 2 mārc. cukura, 2 mārc. rīsu, 1 mārc. siera, 2 mārc. žāvēta bekona, 2 mārc. žāvēta šķiņķa, 2 mārc. žāvētu augļu.
Augstākās kvalitātes tekstilpreces
Piepraasiet mūsu pilnīgo cenrādi.
Pārsūtām naudu uz USSR
Pilnīga garantija.
Piegāde 2 nedēļu laikā.
Izmaksā pilnos apmēros.
Nav atvilkumu.
Saņēmēja parakstīta kvīts.
9 rubuļi par 1.00 - US
Nodeva: līdz $35.- $ 3.50
pāri $35.- 10%
Paciņas un naudas pārvedumi uz Rietumu un Austrumu Vāciju, Poliju, Rumāniju, Ungāriju, Čechoslovakiju u. t. t.
Gramercy — N - Y
118 East 28th Street, 906 New York 16, N.Y., USA.
New York - tālr. MU 9-0598.

Toronto Window MFG. Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

18. NOVEMBRA SVĒTKOS
GRĀMATAS AR 20% — 30% — 40% ATLAIDI

A. Gulbja biogr. rom. — Z. A. MEIEROVICS, I, II	$ 8.00
R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI, 8 sējumi	30.90
A. Rupaiņa vēst. rom. — MĀRA MOSTAS, 3 sējumi	13.-
R. Ērgļa rom. — PELEKIE BARONI, 2 sējumi	5.80
J. Ezergaiļa — ANDRIEVS NIEDRA	4.80
Andr. Niedras rom. — KAD MĒNESS DILST	3.60
V. Plūdoņa — DAIĻDARBU IZLASE, dzeja	3.50
Aijas Vilnis dzeja — RĀJIENS SIRDĪ	3.20
Ed. Sinata dzeja — DZIMTENES ATBLĀZMA	3.-
T. Zeltiņa rom. — SLAZDĀ	3.-
T. Zeltiņa rom. — DRUPU REPUBLIKA	5.60
A. Niedras rom.— MAIJA PURENE, 2 sēj.	5.80
A. Niedras rom. — PIE AZANDAS UPES	3.50
H. Sobeka rom. — UZVARA	2.80
S. Lazdiņas rom. — SADEGUŠIE SPĀRNI, 2 sēj.	7.80
Aspazijas — ZILA DEBESS, ZELTA MĀKOŅI	6.80
J. Miesnieka rom. — BĒRZUPJU ĢIM. PORTRETS, I—III	7.20
A. Chamisso — PETERA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA, 3 sēj.	7.80
Dž. Londona rom. — JŪRAS VILKS	3.60
J. Street rom. — RĪTDIENAS PĻAUJA	5.20
J. Zeibolta rom. — LIKTENIS	3.90
J. Zeibolta rom. — BARONS BUNDULS	3.90
A. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA	4.-
Fr. Dziesmas — LĪVZEME, poēmas, illustr.	4.-
Vītols, Melngailis — 50 LATVIAN FOLK SONGS, piano	3.-
LATVIJAS ĢERBONIS, A. Bērziņa zīmējums	4.80

Pasūtinot grāmatas par $ 20.00 — 20% atlaide.
Pasūtinot grāmatas par 30.00 — 30% atlaide.
Pasūtinot grāmatas par 40.00 — 40% atlaide.

LATVJU GRĀMATA,
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

JAUNA ULTRAMODERNA
SUTAS PIRTS
„TAARA SAUN"
26 Ladysmith Ave. (pie Danforth - Greenwood)
Toronto.
Atvērta:
Kungiem — pirmdienās, otrdienās, trešdienās un piektdienās no pl. 12 līdz 12 naktī.
Sestdienās no pl. 10 — 12 naktī
svētdienās no pl. 9 līdz 4 p. p.
Dāmām — ceturtdienās no pl. 12 līdz 12 naktī.
◦ Masāžas. ◦ Tel. HO 5-0950.

VOLDEMĀRU BLAUBERGU,
Mārtiņa dēlu, dz. 1895.g.
meklē brālis Kaukāzā.
Līdz rakstīt
Mr. P. Polanin,
547 Arlington Ave., E.,
Toronto 10, Ont., Canada.

Ja kāds ko zinātu par BRIGITU ROGERS, dzim. Liepiņš, ROBERTA, KĀRĻA RITAS un BARBARAS MĀTI, —
līdz zvanīt
Mrs. RACHMAN, WA 5-6641,
26 MAITLAND ST., TORONTO.

JĀNIS GRIĶIS
meklē
ALEKSANDRU ELSTU.
Ja kāds zinātu viņa atrašanās vietu lūdzu ziņojiet
Jānim Griķim,
268 Clarence St.,
London, Ont.

Vecāka sieviete
meklē darbu
PIE BĒRNU
UZRAUDZĪŠANAS.
Zvanīt HO 6-9225, Toronto.

Meklē
VECĀKU SIEVIETI
pie 2 bērniem dažas
stundas pēcpusdienā.
Danforth - Broadview rajonā.
Zvanīt HO 1-3080, Toronto.

LONG BRANCH
Klusā latviešu mājā
IZĪRĒJAMAS
3 ISTABAS 1. stāvā,
3-daļīgā vannas istaba izbūvētā pagrabā. Parkošana. Vēlams bezbērnu pāris vai dāma.
Zvanīt CL 9-4864, Toronto.

PARLIAMENT - CARLTON raj.
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA ar vārīšanas iespējām.
Laba satiksme un iepirkšanās.
Zvanīt LE 4-6001 vai WA 3-4842, TORONTO.

IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS
(2 istabas un virtuve)
ar atsevišķu ieeju un dušu.
Vēlami 2 vieninieki vai prec. pāris. Auto novietošana.
Zvanīt 636-4248, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
1 nemēbelēta istaba un virtuve
(plīts, izlietne un silts - auksts ūdens).
39 PLAYTER BLVD.
HO 5-6505, Toronto.

Estero 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTIGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW
DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona ģaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS ŠOKOLĀDES UN KONSERVI. EMILIJA un GEORGS DUMPES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

REALTOR
BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTARS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI

R P M ELECTRIC
ELEKTRIBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko installāciju. ■ Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, akaltītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3 1640.

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlas riepas un baterijas. Lubrikācija, „Undercoatings" un remonti. Atvērts 24 st. katru trešo nedēļu.
LAIMONIS ALDERS

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļaszāvētāji. Elektriskās plītis
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒRĒŠANA un ELĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2383 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Pl.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. ◦ PUĶES UN TROPISKIE STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

ASV latviešu skautu priekšniekam jauni uzdevumi

16. oktobrī Kalamazū „Fruit Belt" amerikāņu skautu vadītāju regulārās nodarbības vadīja nesen izraudzītais vadītājs Ādolfs Artmanis. Jau pirmajā dienā ar savu spējīgo un atšķirīgo pieeju darbam A. Artmanis iemantoja atzinību. Šinī pastāvīgajā vadītāja postenī vad. A. Artmani aicinājusi „Fruit Belt" skautu vadība. Ar 1. oktobri A. Artmanis iecelts par šī novada skautu pārbaudījumu komisijas locekli.

Kā zināms, „Fruit Belt" skautu vadībā A. Artmanis jau darbojas 6 gadus. Ir ilgus gadus ASV latviešu skautu jendas priekšnieks, Zemgales novada prāks un Kalamazū Jelgavas vienības roveŗu dzimtas vadītājs.

V. B.

KANADAS LATVIEŠU GAIDU JENDAS APSPRIEDE

1963. gada 27. oktobrī

Piedalījās 10 vadītājas un vadvietnieces no Toronto, Hamiltonas un Sv. Katrīnām.

Jendas vadības birojā nākošiem diviem darbības gadiem — Jgpr. — vad. A. Martinsone, sekretāre — v. Dz. Majoriņa, kasiere — v. J. Vagnere, lg. dzimts vecākā vad. T. Gailīte, gaidu nozares vec. vad. — M. Vilka, guntiņu noz. vec. vad. — S. Ozola.

Revīzijas komisija — vad. T. Gailīte, vad. Dz. Majoriņa, vad. N. Pulciņa.

Sacensību vērtēšanas kom. vad.A. Siliņa, vad. J. Vagnere, vad. A. Heniša.

Lielās jubilejas nometnes rīcības komisijā: vad. V. Slaviešs, vad. G. Upīte, v. v. I Kalniņa, v. v. D. Celma.

Jendā 1. oktobrī 1963. gadā — 171 loceklis, 15 vadītājas, 9 vad. vietnieces, 1 vad. vietnieks.

Dalībnieku skaits būtu daudz lielāks, ja būtu vairāk aktīvu vadītāju.

Apspriedē pārrunāja gaidu darbu un programmas. Vasaras un rudens posmā lielākie notikumi ir lielā nometne Nākotne— un kopnieču kursi, kuŗi notika 12., 13., un 14. oktobrī. Tie izdevušies labi, zināms, arvien tiek plānots un domāts par uzlabojumiem. Lai piesaistītu vairāk vadītāju kursu nodarbībās, tad pārmaiņas pēc kādi kursi būtu noturami arī pilsētā. Jo ne visām vadītājām ir iespējams izbraukt ārpus tās. Pagājušā vasarā daļa gaidu vadītāju strādāja pie gaidu organizācijas darbības noteikumu sakārtošanas un papildināšanas, tos pēc iespējas pieskaņojot gaidu tagadējās dzīves vajadzībām. Tas darbs pirmam lasījumam pabeigts. Visā drīzumā to nosūtīs Latv. gaidu priekšniecei un jendu priekšniecēm izlasīšanai un apstiprināšanai.

Jendas nākošie kopējie darbi:

1. Piedalīšanās 18. novembŗa svētku aktos. 2. Gaidu draudzības diena 22. II kopā ar baltiešu gaidām, 3. latviešu gaidu dibināšanas diena 15. martā, 4. piedalīšanās Ģimenes dienā, 5. Latviešu tautas sēru diena 14. VI, 6. Lielā nometne no 27. VI — 5. VII.

Kopā ar skautu jendas vadītājiem mītnes vakars 1. II Toronto. Uz skautu jendas ierosinājumu kopējās jendu apspriedes vairs nenotiks, tādēļ izplānots gaidu jendā pēc kārtējām apspriedēm rīkot paraugnodarbības pa nozarēm un vienībām, ar sekojošām diskusijām par audzināšanas jautājumiem. Nodarbības rīkos tās pilsētas vienība, kur notiks apspriede.

Tāpat iekārtos vairāk laika nozaŗu apspriedēm.

Pārrunāja, ka jubilejas krājmarkas pērkamas visām vienību dalībniecēm.

Katra vienība iegādāsies un krās markas, vienu grāmatiņu, kuŗu vēlāk nodos jendai ceļa izdevumu segšanai kādai organizācijas dalībniecei no Eiropas.

Saulkrastu gaidu vienībā par vadītājas vietnieci apstiprināta kuŗu vēlāk nodos jendai ceļa lg. Maruta Masīte. Nolēma arī izteikt pateicību bijušam skautu jendas priekšniekam vad. S. Leimanim par sadarbību. Viņš jau kopš apmēram gada saņēmis gaidu pateicības zīmi.

Lielākā rūpe jendā vadītāju trūkums. It visās pilsētās ir bērni un meitenes guntiņu — gaidu vecumā, bet nav aktīvu darbinieču.

Apspriedi uzsāka ar mazu svētbrīdi, nobeidza ar gaidu dziesmu.

Vad. A. Martinsone

ZINŠU 9. NUMURS

A. KALNAJA APGĀDS ČIKĀGĀ, ASV, 64 lpp.

Šinīs dienās A. Kalnāja apgāds Čikāgā ir izsūtījis 9. Zinšu žurnālu. Šoreiz tas veltīts mūsu literatūras vecmeistara Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņai. Par viņa dzīvi un darbiem J. Rudzītis ir devis garāku apceri. E. Žilinskis pakavējas J. mākslinieka pasaulē, apcerot viņu kā gleznotāju un illustrētoru. P. Tabori, V. Skulšana, O. Krātiņa tulkojumos lasām vairākas J. J. Baltās grāmatas un Aijas nodaļas. Šaubos, vai tulkotāju darbu izvēle bijusi pareiza, vai tie dos kādu ieskatu par aizgājušo rakstnieku svešniekam. Piem.: Stabule, Pirkstiņa zēl, tāpat Krāsns, — šie paraugi nav raksturīgākie J. J. skaistajā gara pasaulē.

Literārā nodaļa vēl lasām Kn. Lesiņa stāstu un Rutas Speires apceri par „Mūžības vīna" autoru, kā arī jaunās, talantīgās rakstnieces J. Šķipsnas noveli.

Dzejā pārstāvēti J. Jaunsudrabiņš, G. Saliņš, V. Strēlerte, Andr. Eglītis, Fr. Dziesma u. c. 9. Zinšu n-rā redakcija iepazīstina lasītājus ar jauno gleznotāju - modernistu Ilmāru Rumpēteri, dodot īsas ziņas par viņu un vairāku darbu — melni - baltās reprodukcijas. Jau vairākkārt Zinšu izdevēji deklarējuši, ka Zintis domātas sveštautiešu iepazīstināšanai ar mūsu zinātni, literatūru, mākslu, mūziku. No šī viedokļa raugoties, pilnīgi nevietā ir L. Lieven'a raksts par prūšiem. Vai tā vietā nederēja kaut īsa apcere par mūsu mūzikas krīva prof. J. Vītola 100 g. dz. dienu un viņa nozīmi mūsu mūzikas laukā!

Tāpat pārāk bieži lasām ievietotās J. Veseļa mītoloģiskās apceres. Vairākkārt šo rindu rakstītājam sveštautieši ir izteikušies, ka nesaprot šādus rakstus, un tie viņus neinteresē, jo ir tipiski latviski.

Vērtīgs Kn. Lesiņa raksts par mūsu valsts politiku un kultūru. H. Biezais ir recenzējis H. Šreibera grāmatu „Zeme Austrumos" (O. Krātiņa tulk.).

Ir raksti mūsu divi izcilo darbinieku — sūtņa K. Zariņa un Amerikas latviešu „tēva" J. Zieberga piemiņai.

Nošu rakstā ievietota V. Dārziņa aranžētā tautas dziesma „Aiz ezera augsti kalni". Rutas Speires tulkotais teksts ir korrekts un atbilst latvisko vārdu nozīmei.

Žurnālu illustrē vairāki attēli, arī J. Jaunsudrabiņa darbu reprodukcijas, diemžēl, aizmirsts autora vārds un darbu apzīmējumi. Tomēr, — lai šie minētie trūkumi nemazina Zinšu vērtību un nozīmi. Tāds mums pagaidām ir vienīgais žurnāls angļu valodā. Mūsu kultūra un māksla tikai tad izies pasaulē, ja mēs paši to gribēsim, ja atbalstīsim Zintis ar rakstiem, padomiem un to izplatīsim. Tādēļ dāvināsim to mūsu draugiem! Ieiesim pasaules kultūrā!

Z. Ritmanis

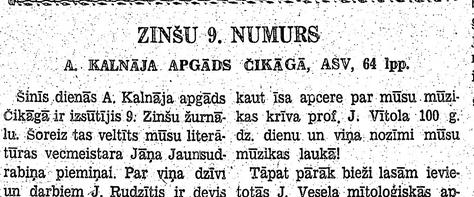

Vai atkal jauna marka?

Ievācot informāciju par šo vēl neredzēto marku, izrādījās, ka tai nav nekāda sakara ne ar kādu trimdas dinastijas kāpšanu tronī, ne arī ar kādu jaunu, privātu, spekulātīvu izdevumu. Vainīgs šoreiz izrādījās mākslinieks J. Deksnis (kas nesen iestājies filatelistos), ar savu saržu, atzīmējot Latviešu filatelistu apvienības paplašināto valdes sēdi Toronto 13. oktobrī, ko vadīja Oskars Vīndedzis. Ka LFA priekšsēdis interesējas ne vien par pastmarkām, bet arī par heraldiku un kroņiem ar skaistiem dārgakmeņiem, markā skaidri redzams.

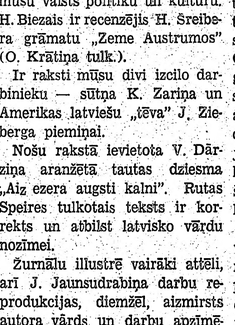

Atliek tikai LFA novēlēt tās ražīgajā darbā tiešām kādreiz atzīmēt visu brīvo latviešu filatelistu kopību kādā globālā izdevumā.

NOTARS

OSKARS PERRO

pienem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.

Pārējām summām 10 %.

Sūtījumi apdrošināti.

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

DV SAINIŠU NODAĻA,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT CANADA.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Skaistās dzelteno lapu dienas! Temperatūra šai „indiāņu vasarā" turas ap 80 grādiem, māju īpašnieki berzē rokas, priecājoties par ietaupījumiem apkures izdevumos, bet grieķis, zvejas kuģu īpašnieks Kiritsos brīdina čikāgiešus, ka ziema būšot auksta un ar lielām sniega kupenām. Pašlaik neviens grieķa draudiem netic, lai gan tam pamatojums ir zivis, kas atstājušas piekrastes ūdeņus un meklē ezera dziļākās vietas. Kas mums par ziemu! Kad būs, tad bēdāsies! Arī mēs zināmā mērā esam kļuvuši vienās dienas mušas, kādi ir daudzi šīs zemes iemītnieki . . . Varbūt vairāk, kā tas būtu vajadzīgs.

Jāņa Cielavas gleznu izstāde Čikāgas latviešu namā pulcināja prāvu apmeklētāju skaitu. Pēc dažiem jaunākiem autoriem konvencionālās mākslas cienītāju acs tikami atpūtās pie vecmeistara gleznojumiem. Noklausīta saruna: „Tās pārējās jau var pirkt un ar prieku likt istabā pie sienas, bet ko ar plikņi? Ja man piederētu pirts . . ." Atbilde: „Kāpēc gan ne? Skaistā cilvēka miesā nav nekas grēcīgs . . . Un šīs gleznas ir skaistas, cienīgas greznot katra latvieša dzīvokli. Vai mums kādreiz trūkuši un vai trūks svētuli-ēīgu morālizētāju? Tādi būs vienmēr kā gleznieciībā, tā literatūrā.

Tā kā Latviešu biedrībai liela aktivitāte, rīkojot gleznu izstādes, čikāgieši gūst iespēju iepazīties ar latviešu trimdas gleznieciības šķērsgriezumu un iegādāties pa gleznai no iemīļotākā autora. Cielavas mākslas izstādes pēdējā, dienā pie daudzām gleznām parādījās zīmītes „Pārdots." Izstāde sagādāja prieku, kādu var sagādāt tikai ists mākslinieks.

Tautiete N. netālu no North avenijas, agri no rīta ejot uz darbu, piedzīvojusi nepatikamu uzbrukumu. Kāds pustumšā tai izrāvis rokas somiņu un sācis žņaugt. Spēcīgā latviete atrāvusi somiņu atpakaļ un pamatīgi sadevusi uzbrucējam pa galvu, tā ka tas aizbēdzis.

„Tas" gan ir nepareizs apzīmējums, jo laternas gaismā uzbrucējs izrādījies par apm. 19 g. v. tumšādainu meiteni . . .

Kāda ir mūsu kultūras dzīves lielākā nepieciešamība? Latviete S. saka, ka mums visvairāk trūkstot latviešu valodas mācību grāmatu, ābeču un lasību, illustrētu pasaku mazajiem. Bērniem no 3-7 gadiem nepieciešamas grāmatas. Vai tiešām par šo paaudzi neinteresējas neviens? Laikā, kad bērns vēl neapmeklē amerikāņu skolas, viņš var iemācīties latviski lasīt un domāt. Ir gan dažas grāmatiņas, kā čikāgieša Vitauta Simaņa „Kas tas tāds?", bet tās lielo robu nevar aizstāt. Kā būtu ar mūdernākām bilžu grāmatām — pasakām bērniem, kuŗās nedominē rijas un pirtiņas, bet tā dzīve, kādu bērns redz tagad iejot laukā? Latviskā, dzidrā valodā, viegli saprotamā veidā, labi zīmētām illustrācijām šāda grāmata būtu liels palīgs tām jaunajām mātēm, (arī vecmāmiņām), kuŗas savus bērnus grib izaudzināt par latviešiem.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

FILADELFIJA

⊙ DV apvienības Filadelfijā izkārtotā Amerikas Latviešu teātŗa Vašingtonas trupas viesizrāde ar Teodora Zeitiņa komēdiju „Vilks Rīgā" 26. oktobrī skatuves mākslas mīļotājiem atnesa tik pilnas riekšavas jauka, aistētiska prieka, ka uz brīdi aizmirsās, ka esam trimdā. Režisors Osvalds Uršteins līdz ar palīgiem un tēlotājiem rakstnieka sacerēto lugu pārvērtis atzīstami augsta līmeņa teātŗa mākslas darbā, kas spēj ne vien skatītājus aizraut, bet arī dod brīnišķīgu mākslas pārdzīvojumu, gaišu jūsmu un arī smieklu. Lielisks veikums.

Uzvedumā darbojās gan piedzīvojuši mūsu skatuves mākslas meistari, gan arī jaunāki spēki, proti: Jānis Neimanis (Pilgermice), Margaŗita Freivalde (Leonora), Rūta Grundmane (Adelīna), Hilda Prince (Made Spolīte), Olģerts Parpickis (Johāns), Osvalds Uršteins (Hāze), Helga Gobzine (Hildegarde), Ivārs Šturms (Mārtis), Ārijs Dubinskis (Juris), kas savas lomas tēloja ar atzīstamu veiksmi, prasmi un sirdsdedzi, sniedzot raksturīgus skatuves tēlus. Īpaši nākas atzīmēt Evalda Dajevska skatuves gleznojumu, kas pieskaitāms labākiem sniegumiem, kādus vien nācies trimdā vērot. Iespaidīgais gleznojums darināts uz tik viegliem un plāniem audekliem, ka visu lielo „Rīgas pili" bez lielām grūtībām iespējams salocīt un „pasist padusē". — Krietnu daļu jaukuma devuši pārējie palīgspēki, kā: mūzikas konsultants Andrejs Lindbergs, deju konsultante Guna Aistere - Muntere, gaismas un skaņas meistars Laimons Zariņš, skatuves iekārtotājs Jānis Caucis, parūku meistare Emma Slaktere un arī kostīmu gatavotājas, panākot, ka izrāde izvērtusies par tik pievilcīgu un spožu, ka nenoskatīties. Sanākuši bija ap 400 skatītāju, kas pēdējos gados atgadījies pavisam reti. Žēl gan, ka ar visu to Filadelfijas latviešu teātŗa mīļotāji dabūja redzēt tikai daļu no uzveduma jaukuma. Vairāk kā pusi dekorāciju, deju uzvedumu un spēles raitumu „noēda" šaurās skatuvītes kulises. „Vai tad jums te, Filadelfijā, lielākas skatuves nebija?" kā izbrīnā iejautājās Hilda Prince. Tas par pamācību visiem rīkotājiem: lielam uzvedumam jāgādā liela skatuve.

Lai sirsnīgs paldies ALT entuziastiem par nesavtīgajām pūlēm, tik jauku mākslas darbu sagatavojot latviešu trimdiniekiem!

⊙ Filadelfijas latviešu draudžu un organizāciju sadarbības centra sanāksmē 27. oktobrī priekšsēža Dr. N. Vīksniņa vadībā no jauna pārkārtoja Latvijas 45 gadu neatkarībai veltītā sarīkojuma programmu. Mākslinieciskoko daļu dziesmām kuplināt apsolījies baritons Visvaldis Ģedulis, un saviem dzejoļiem Alma Richtere, piedaloties pianistei Inai Elks - Elksnītei. Sarīkojums 17. novembrī Lietuvju mūzikas namā.

GRAND RAPIDI (MICH.)

⊙ Grand Rapidu latviešu biedrības nama iesvētīšanas svinību svētku ballē spēlēja Nikolaja Āriņa orķestris no Saginavas. Mūziķiem nācās spēlēt krietni virs nolīgtā laika, jo balle ieilga. Neskatoties uz to, orķestris no sava honorāra 50 dol. ziedoja latviešu biedrības nama tālākai izveidošanai, paturot pavisam niecīgu summu tiešiem ceļa izdevumiem.

⊙ Kad pašu mājas kādreiz čaklie vēstuļu rakstītāji vietējam amerikāņu laikrakstam apklusuši, jo rosīgs vēstuļu iesūtītājs kļuvis Imants Balodis no Čikāgas. Viņa lietišķās un koncentrētās lasītāju vēstules ievietotas Grand Rapids Press vairākkārtīgi. I. Balodis reaģējis uz ikvienu nozīmīgāku notikumu Padomju Savienības politikā un rietumnieku attiecībām ar Kremli, kas bieži vien ir lielākā ziekāpība un visai naīva rīcība.

⊙ Viesis no Mineapoles mag. iur. Verners Vītiņš, kuŗš piedalījās latviešu biedrības jaunā nama iesvētīšanas svinībās un teica svētku runu, Grand Rapidos uzturējās dažas dienas un apciemcja vairākus draugus un pazīstamus. Viņš apskatīja arī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes iepirkto baznīcu un lauku īpašumu, un tādā sakarībā par šejienes tautiešu rosmi un uzņēmību izteicās ļoti atzinīgi.

⊙ Mākslinieces Ilgas Rekes gleznu izstāde no 2.—8. novembrim latviešu biedrības namā.

⊙ Š. g. 22. oktobrī uz 75 mūža gadiem atskatijās Anna Tālberga, kas Grand Rapidos dzīvo savas meitas un znota ģimenē. Jubilāre ir ērģemiete, bet vēlāk dzīvojusi Rīgā, dzīves draugs miris Vācijā. Viena meita dzīvo Anglijā, bet otra Austrālijā. Gavilnieci varētu raksturot kā sirsnības, izpalīdzības un laipnības labāko paraugu. Tās gādīgās rokas vairākkārtīgi bijušas palīdzīgas pie bērnu nometņu organizēšanas. Jubilejas gadījumā meitas un znota mājās A. Tālbergu apsveikt bija ieradušies tuvākie draugi, Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas locekles un draudzes māc. Kr. Hermanis.

V. Z.

PEKINGAS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

liekot domāt, ka pamiers gan tiks parakstīts, bet ka visniecīgākā provokācija varētu izsaukt kaŗa darbības atjaunošanos.

Alžīrijas un Marokas pamiers oficiāli stājas spēkā šī gada 2. novembrī. Līdz ar pamieru nodibināta pamiera pārraudzības komisija, pārstāvot Alžīriju, Maroku, Mali un Abesiniju. Šī komisija nospraudīs neitrālu demilitārizētu joslu gar Alžīrijas un Marokas robežām Saharas tuksnesī un raudzīsies, lai pamiera noteikumi netiktu pārkāpti.

Bamako sarunās tika tālāk nolemts, ka jau vistuvākā nākotnē jāsasauc 39 Afrikas vienotības organizācijas valstu ārlietu ministru konference, kuŗā tiks iztirzātas Marokas un Alžīrijas un tām līdzīgas problēmas.

Marokas un Alžīrijas konfliktu ir viens no pēdējā laikā retiem gadījumiem, kad Vašingtona un Parīze ir vienās domās. Kā franči, tā amerikāņi mēģina ieskatīties dziļāk nākotnē, aiz acumirkligā pamiera. Un tālāk skatoties, atklājas gluži jauna aina, kādreizējo Vidējo Austrumu notikumu atkārtošanās, — šoreiz bruņošanās sacensības sākums Ziemeļafrikā. Tagad, piemēram, ir zināms, ka Orānas ostā pienākuši trīs kuģi no Kubas, atvedot Ben Bellam ieročus un kaŗa materiālus — tankus, strūklidmašīnas, artilleriju un lielgabaliem nepieciešamo municiju. Maroka palīdzību no ārpuses nav prasījusi. Bet sagaida, ka Alžīrijai turpinot bruņoties, Maroka šādu palīdzību prasīs, un gluži pareizi, to prasīs Rietumu pasaulē, tāpat kā Ben Bella to prasa no komūnistiem.

✝

ANNA ELĪZE AUZIŅŠ

dzimusi 1878. g. 8. novembrī Latvijā,
mirusi 1963. g. 25. oktobrī Toronto.

I LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZES PALĪDZĪBAS FONDS TORONTO.

KANADAS ZIŅAS

LONDONA, ONT.

⊙ Londonas ev. - lut. draudzes Reformācijas svētku dievkalpojums māc. J. Prauliņa vadībā notika 27. oktobrī. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja S. Birkhānes vadībā Poļu baznīcas apakšējā zālē rīkoja bazāru. mantas izlozējot īsā laikā. Toronto latviešu biedrības drāmatiskais ansamblis izrādīja Rūdolfa Blaumaņa skatu lugu „Ugunī", kam klātesošie sekoja ar lielu interesi, pateicoties tēlotājiem ar skaļiem aplausiem un ziedieni. Sarīkojums bija labi apmeklēts.

Latvijas valsts svētku sarīkojumos svētdien, 17. novembrī, londoniešī aicinājuši piedalīties viesus no Toronto un Hamiltonas: svētku dievkalpojumu plkst. 3-os p. p. vadīs prāvests A. Skrodelis. Aktā svētku runu teiks V. Upeslācis. Kā dievkalpojumā, tā svētku koncertā pēc akta dziedās Toronto Dainas koris ar solisti prof. Elfridu Karlsoni - Bērziņu. Svētku sarīkojumi notiks ev. - lut. Trīsvienības baznīcas telpās Oxford un Colborne ielu stūrī.

Ps.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

⊙ Daugavas Vanagu nodaļa Druva kopīgi ar Latviešu lauksaimniecības biedrību 18. novembŗa atceri rīko 23. novembrī pl. 8-os vakarā Shelburnā Leģiona zālē. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hazners. Priekšnesumu daļā — brīvmāksliniece Eifrīda Karlsone - Bērziņa. Pie klavierēm komponists Imants Sakss. Pēc priekšnesumiem groziņu vakars. Visi laipni aicināti.

Pārdodamas klavieres.

Zvanīt AM 7-0664, Toronto.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

3. novembrī plkst. 3 dievkalpojums. Svētdienas skola. Plkst. 5 Teod. Brilta garīgs koncerts.

Pie ērģelēm Edīte Timermane.

10. novembrī plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Jaunatnes grupa.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

3. novembrī plkst. 3,30 p. p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa.

10.novembrī plkst 2 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Dievkalpojumu notur-ēs māc. E. Ķerģis.

17. novembrī plkst. 3,30 p. p. Trīsvienības baznīcā Latvijas neatkarības svētku dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa.

24. novembrī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

3. novembrī plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

17. novembrī plkst. 2,30 pēc p. Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres dievkalpojums un Svētdienas skola Soliste: Lidija Misbachs.

24. novembrī plkst. 2,30 pēc p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu un Svētdienas skola.

BRAMPTONA

10. novembrī plkst. 1,30 pēc p. Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

3. novembrī, plkst. 10,30 pr. p. Reformācijas dienas dievkalpojums bērniem ar Svētdienas skolu; plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem. Plkst. 10.15 pr. p. Bībeles klašu stunda.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

10. novembrī, pl. 1.30 p.p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. **draudzē, Kristus** lut. baznīcā, **140 Russel Ave.**

17. novembrī, plkst. 3,30 p. p. Latvijas valsts svētku dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angliskām Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. novembrī, pl. 2 p.p. Mirušo piemiņas d. dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa

3. novembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

6. novembrī plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

10. novembrī plkst. 1,30 dievkalpojums, svētdienas skola un iesvētību mācība.

17. novembrī dievkalpojuma nebūs.

18. novembrī plkst. 7,30 vakarā Valsts svētku dievkalpojums. Trompetes solo J. Tilga.

20. novembrī plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

24. novembrī plkst. 9,30 no rīta dievkalpojums angliski. Plkst. 1,30 p p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; Svētdienas skola; iesvētību mācība.

1. decembrī plkst. 1,30 p. p. 1. adventa svētdienas dievkalpojums.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

10. novembrī, plkst 2 p. p. dievkalpojums.

17. novembrī, plkst. 2 p. p. 18. novembŗa atceres dievkalpojums. Piedalās L. Caunīte un Z. Tilga ar solo priekšnesumiem.

24. novembrī, plkst. 2 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3966.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Wilmer Road baznīcas telpās.